

Izvještaj

Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji klastera studijskog programa drugog ciklusa studija Metodika nastave njemačkog jezika Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli.

Naziv visokoškolske ustanove: Univerzitet u Tuzli

Adresa: Dr. Tihomila Markovića br. 1
75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

Datum posjete: 06.-07.12.2023.

Sastav komisije:

1. prof. dr. Ružica Zeljko-Zubac,	Predstavnik akademske zajednice BiH,
Predsjednik komisije stručnjaka
2. Alma Hadžiselimović,	Predstavnik privrede i prakse,
Član Komisije stručnjaka
3. Vesna Kosmajac,	Predstavnik studenata,
Član komisije stručnjaka
4. prof. dr. Emina Berbić-Kolar,	Predstavnik međunarodnih stručnjaka,
Član Komisije stručnjaka

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa radi u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijumima za studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 47/17).

Sadržaj

Izveštaj.....	1
Uvodne napomene.....	3
1. Komisija.....	4
1.1 Sastav.....	4
1.2 Zadatak /uloga.....	4
1.3 Metod rada.....	4
1.3.1 Priprema.....	4
1.3.3 Posjeta visokoškolskoj ustanovi.....	4
1.3.3 Pisanje izvještaja komisije.....	4
1.3.4 Formiranje mišljenja.....	5
2. Izveštaj.....	6
2.1 Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi.....	6
2.2 Kriteriji za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija.....	7
2.2.1 Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa.....	7
2.2.2 Kreiranje i usvajanje studijskih programa.....	8
2.2.3 Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta.....	11
2.2.4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	13
2.2.5 Ljudski potencijali.....	14
2.2.6 Resursi i finansiranje.....	16
2.2.7 Upravljanje informacijama o studijskim programima.....	18
2.2.8 Informiranje javnosti o studijskim programima.....	19
2.2.9 Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa.....	20
2.2.10 Mobilnost akademskog osoblja i studenata.....	21
3. Mišljenje o ishodu akreditacije.....	23
4. Prilozi.....	25

Uvodne napomene

Komisija stručnjaka prezentuje svoje mišljenje na osnovu samoevaluacijskog izvještaja i opisuje zatečeno stanje na visokoškolskoj ustanovi u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11 i 26/19) i i Odlukom o kriterijumima za studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 47/17).

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete (HEA), pored navedenih Odluka, dostavila je Komisiji u elektronskom obliku i sljedeće dokumente:

- Pravilnik o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 2/22),
- Rješenje o imenovanju Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova (Broj: 05-33-1-389-2/23 od 14.09.2023.).
- Samoevaluacijski izvještaj klastera za Studijske programe – *Turski jezik i književnost* (I. ciklus – Turski jezik i književnost) i *Njemački jezik i književnost* (I. ciklus – Njemački jezik i književnost; II ciklus - Metodika nastave njemačkog jezika i II ciklus - Njemačka književnost) Univerziteta u Tuzli –Filozofski fakultet
- Predložak Agende za pripremni sastanak
- Obrazac i smjernice za stručnjake (priprema posjete)
- Obrazac za ocjenjivanje ispunjenosti kriterija
- Obrazac za Izvještaj komisije stručnjaka.

1. Komisija

1.1 Sastav

Komisija stručnjaka je imenovana Rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, broj: 05-33-1-389-2/23 datum 14.09.2023., u sastavu:

1. red. prof. dr. Ružica Zeljko-Zubac, predsjednik, predstavnik akademske zajednice BiH
2. Alma Hadžiselimović, predstavnik privrede i prakse, član komisije stručnjaka
3. Vesna Kosmajac, predstavnik studenata, član komisije stručnjaka
4. red. prof. dr. Emina Berbić-Kolar, predstavnik međunarodnih stručnjaka, član komisije stručnjaka

1.2 Zadatak /uloga

Komisija stručnjaka ima zadatak da :

- izvrši evaluaciju kriterija i indikatora za akreditaciju visokoškolske ustanove
- uoči dobre i loše strane visokoškolske ustanove
- definiše preporuke za unapređenje visokoškolske ustanove

Komisija je odradila sljedeće zadatke smatrajući ih važnim za kvalitetno izvršavanje svoje zadaće:

- Analizu SEI za dostavljeni klaster studijskih programa koje je dostavio Univerzitet u Tuzli / Filozofski fakultet sukladno dokumentima dostavljenim od strane HEA navedenim u Uvodnom dijelu
- Održala pripremni sastanak s predstavnicom HEA gosp. Sanelom Pašić Delahmetović 05.12.2023. u Tuzli
- 06. i 07.12.2023. posjetila Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli te održala sastanke s

velikim brojem internih i eksternih predstavnika svih aktivnosti na Univerzitetu Tuzla / Filozofskom fakultetu (Prilog - Agenda za 1. i 2. dan posjete)

- Uzela u obzir sve relevantne činjenice kako iz pisanih materijala tako i iz razgovora s osobama koje je susrela prilikom posjete.
- Pripremila i usmeno prezentirala svoja zapažanja i zaključke predstavnicima ustanove kojoj pripadaju studijski programi bez davanja mišljenja o ishodu i ocjenama
- Poslala Finalno izvješće (bez ishoda i ocjena) gosp. Merimi Grabčanović za studij Njemačkog jezika – II. ciklus – Metodika nastave njemačkog jezika i zatražila njihovo mišljenje o komentarima članova Komisije. Nisu imali nikakvih komentara.
- Pripremila i završila Finalno izvješće na osnovu zajedničkog dogovora svih članova Komisije.
- Pripremila Finalno izvješće na engleskom jeziku.

1.3 Metod rada

Procedura rada Komisije stručnjaka obuhvata sljedeće faze:

- Pripremu
- Posjetu visokoškolskoj ustanovi
- Pisanje izvještaja komisije
- Formiranje mišljenja.

1.3.1 Priprema

1. Predsjednica Komisije je u dogovoru s gospođom Sanelom Pašić Delahmetović iz agencije HEA dogovorila on-line sastanak s ostalim članovima Komisije kako bi se dogovorili o daljnjim koracima. On-line sastanak je održan 25.10.2023. od 13-14 sati. Tom prilikom je nakon konzultacija sa članovima Komisije odlučeno da će Predsjednica biti ujedno i tajnik. Razgovaralo se o terminu posjete UNTZ te je dogovoren datum i plan posjete. Gospođu Pašić Delahmetović smo zamolili da kontakt osoba s UNTZ, dr. sci. Merima Grabčanović, doc., pripremi Agendu za posjetu Komisije za 06. i 07.12.2023.
2. Dana 03.11.2023. održan je još jedan on-line sastanak na kojem smo razgovarali o poslanoj Agendi i tražili da prvi sastanak 06.12.2023. bude s menadžmentom UNTZ, a ne s administrativnim osobljem kako su oni naveli. Nakon našeg zahtjeva navedeno je ispravljeno.
3. Članovi Komisije stručnjaka su analizirali Samoevaluacijski izvještaj klastera studijskih programa Njemački jezik i književnost – I ciklus i Njemački jezik i književnost – II ciklus / Metodika njemačkog jezika i Njemačka književnost i Turski jezik i književnost – I ciklus
4. Definirali su listu pitanja i dali preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterijuma uz argumentirane primjedbe na temelju podataka iz SEI.

1.3.2 Posjeta visokoškolskoj ustanovi

Posjeta UNTZ je trajala 3 dana (05.-07.12.2023.), uz napomenu da je prvi dan posjete održan sastanak s predstavnicom HEA, gosp. Sanelom Pašić Delahmetović.

Tijekom posjete Komisija je realizirala niz sastanaka i razgovora s:

- 1 Menadžmentom UNTZ (prorektorima, generalnim sekretarom, dekanom FF, voditeljem II ciklusa studija)
- 2 Timom za samoevaluaciju studijskih programa (odsjeka za Turski jezik i književnost i Njemački jezik i književnost)
- 3 Predstavnicima akademskog osoblja (asistenti, docenti, izvanredni i redoviti profesori) oba odsjeka
- 4 Predstavnicima studenata I ciklusa studijskog programa Odsjeka za njemački jezik i književnost i Turskog jezika i književnosti
- 5 Predstavnicima studenata II ciklusa studijskih programa Odsjeka za njemački jezik i književnost (Njemačka književnost / Metodika nastave njemačkog jezika)
- 6 Administracijom (pravni i finansijski sektor), studentskom službom i internacionalnim uredom, IT i administrativno-tehničkim osobljem organizacione jedinice kojoj pripadaju studijski programi
- 7 Predstavnicima alumnija i predstavnicima tržišta rada s kojima su studijski programi u klasteru povezani.

Komisija je obišla i sve navedene prostorije koje koriste studijski programi u klasteru kako bi se uvjerila u postojanje adekvatnih fizičkih resursa.

Članovi Komisije su tijekom posjete održavali i redovite konzultativne sastanke bez predstavnika UNTZ.

1.3.3 Na kraju posjete Komisija je pripremila i prezentirala usmeni izvještaj. Prezentaciji su nazočili članovi menadžmenta UNTZ (prorektori, generalni tajnik, dekan)

Na osnovu samoevaluacijskog izvještaja UNTZ, zatečenog stanja na visokoškolskoj ustanovi UNTZ - Filozofski fakultet, podataka dobivenih tijekom razgovora s predstavnicima svih zainteresovanih strana, predsjednik/sekretar Komisije napisala je prijedlog *Izvještaja za studijski program Njemački jezik i književnost – II ciklus - Njemačka književnost* te isti predočila ostalim članovima Komisije na komentare i usuglašavanje.

Nakon usuglašavanja prijedloga i komentara, ovaj Izvještaj je prihvaćen od strane svih članova Komisije. Sve ocjene kriterija prezentirane u ovom Izvještaju, kao i konačno mišljenje Komisije o ishodu akreditacije UNTZ donešene su konsenzusom.

1.3.4 Formiranje mišljenja

Kao što je već navedeno, Komisija je sve odluke donijela konsenzusom. Komisija je ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjivala opisno, sukladno Odluci o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 100/11 i 26/19) i to sljedećim ocjenama:

- potpuno ispunjen,
- znatno ispunjen,
- djelimično ispunjen i
- neispunjen.

U istom poglavlju (Poglavlje 2 Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini) se navodi kako Komisija može dati mišljenje za

„akreditiranje visokoškolske ustanove ili studijskog programa samo u slučaju kada su svi kriteriji ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni“.

Budući da je Komisija od HEA dobila dokument „Osnova za procjenu ispunjenosti kriterija“, on je bio osnova Komisiji za davanje ocjene o ispunjenosti kriterija.

2. Izvještaj

2.1 Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi, odnosno studijskom programu

Naziv, adresa i e-mail visokoškolske ustanove	Univerzitet u Tuzli Dr. Tihomila Markovića br. 1, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina dekan.ff@untz.ba
Internet adresa	http://www.ff.untz.ba/
Naziv, broj i datum akta o osnivanju studijskog programa	Metodika nastave njemačkog jezika - II ciklus 10/1-38-7923-1/19 od 07.05.2019.
Poresko-identifikacioni broj	4209444710005
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	Skupština Tuzlanskog kantona vrši prava i dužnosti osnivača Univerziteta, preuzete Zakonom o Univerzitetu u Tuzli (Službene novine Tuzlanskog kantona, br. 13799, 12/00, 2/02, 10/02, 11/03, 8/04, 6/05, 10/06, 9/08, 8/10 i 7/11) Rose Hadživukovića 1, 75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina
Broj i datum odluke o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje	Univerzitet u Tuzli zastupa rektorica dr. sci. Nermina Hadžigrahić, redovna profesorica, imenovana Odlukom br. 03-1402-1-2.2/21 od 15.03.2021. godine
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	Upisani u sudski registar na osnovu Zakona o Univerzitetu Sl. novine TK 13/1999
Broj i datum dozvole za izvođenje studijskog programa	nema
Broj i datum dozvole za rad van sjedišta	nema
Kontakt osoba (za posjetu)	dr. sci. Merima Grabčanović, doc.
Broj telefona	035 306 331

2.2 KRITERIJI ZA AKREDITACIJU STUDIJSKIH PROGRAMA PRVOG I DRUGOG CIKLUSA STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM: METODIKA NASTAVE NJEMAČKOG JEZIKA - II ciklus

2.2.1 POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA

2.2.1.1 Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja

Univerzitet u Tuzli ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvalitete studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja. Politika osiguranja kvalitete studijskog programa je većim dijelom opisana u tekstu koji se odnosi na program *I ciklusa studija Njemački jezik i književnost*. Što se pak tiče *II ciklusa Metodika nastave njemačkog jezika* informacije o osiguranju kvalitete se, s obzirom na malu brojnost studenata, uglavnom prikupljaju neformalnim vidovima evaluacije. Nastavnici su individualno proveli anketu i održali rasprave o pojedinim aspektima izvođenja nastave. Radilo se o procjeni studenata o kvaliteti nastave, poboljšanju nastavnog procesa i uspješnosti realizacije ishoda učenja od strane predmetnog nastavnika.

S obzirom na mali broj studenata ovaj program se nudi svake druge godine.

STUDIJSKI PROGRAM: METODIKA NASTAVE NJEMAČKOG JEZIKA – II ciklus

2.2.1 POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA

2.2.1.1 Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja

Provođenje politike osiguranja kvaliteta studijskog programa definirane [Politikom osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Tuzli](#) i [Strategijom osiguranja kvaliteta Univerziteta u Tuzli](#) je zadatak Vijeća studijskog odsjeka Njemački jezik i književnost, Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta i menadžmenta Filozofskog fakulteta, odnosno cjelokupnog nastavnog osoblja, kao i ostalih vanjskih i unutrašnjih sudionika, budući da bez aktivnog učešća svih sudionika nije moguće osigurati kvalitet studijskog programa, predložiti poboljšanja, niti ih djelotvorno provesti u praksi.

2.2.1.2 Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata

Nastavnici i saradnici Odsjeka za njemački jezik i književnost koji participiraju u izvođenju nastave II ciklusa studija *Metodika nastave njemačkog jezika* svoju usmjerenost na naučno-istraživački rad pokazuju prijavljivanjem i učešćem u domaćim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima, što im pruža mogućnost publiciranja naučnih radova u inostranstvu, ali i učešća u naučno-

istraživačkim projektima i drugim oblicima saradnje sa kolegama u inostranstvu. Nastava iz svih predmeta na studijskom programu II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* izvodi na njemačkom jeziku, ovaj studijski program ispunjava osnovne uvjete za internacionalizaciju nastave. Softver za provjeru plagijata na Univerzitetu u Tuzli još uvijek nije dostupan nastavnom osoblju. Nadalje, zbornici i časopisi u kojima nastavnici koji participiraju u izvođenju nastave na II ciklusu studija *Metodika nastave njemačkog jezika* objavljuju svoje naučno-istraživačke radove, prolaze proceduru recenziranja od strane najčešće dva recenzenta, koji imaju mogućnost dati pozitivnu ili negativnu ocjenu ili vratiti rad na korekciju prije nego što se on prosljedi u dalju proceduru objavljivanja. Mnogi časopisi također koriste alate za otkrivanje plagijata što doprinosi sprečavanju plagiranja i poboljšanju kvaliteta naučno-istraživačkih radova nastavnika i saradnika ovog studijskog programa. Od časopisa koje izdaje Filozofski fakultet, časopis ExELL (Explorations in English Language and Linguistics) koristi softver ithenticate.com, a časopis DHS (Društvene i humanističke studije) koristi softver turnitin.com

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Iako se na razne načine pokušava spriječiti plagiranje naučno-istraživačkih radova preporuka je da Univerzitet osigura potreban softver kako bi se provjeravali i diplomski radovi studenata. Također se preporuča da se veći broj studenata II ciklusa uključi u pisanje naučno-znanstvenih radova sa svojim profesorima.

2.2.2 KREIRANJE I USVAJANJE STUDIJSKIH PROGRAMA

2.2.2.1 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Način utvrđivanja prijedloga za usvajanje novih studijskih programa, nastavnih planova i programa sva tri ciklusa studija, procedura uvođenja novog studija, kao i inoviranje nastavnih planova i programa za sve cikluse studija te sadržaj studijskog programa detaljno su opisani u ***Kriteriju 2, Studijskog programa I ciklusa Njemački jezik i književnost.***

Studijski program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* izvodi se od akademske 2019/20. Pri izradi studijskog programa uzeto je u obzir mišljenje svih zainteresiranih strana, dakle struke, studenata, akademskog osoblja, kao i ljudski i prostorni resursi, dostignuća u nauci i obrazovanju, te uporedivost studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima u zemlji i regionu.

2.2.2.2 Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa

Nastojalo se uskladiti studijski program s naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima u oblasti metodike nastave njemačkog jezika uvođenjem i primjenom međunarodnih obrazovnih trendova, naučnih dostignuća i multidisciplinarnih znanja pri osmišljavanju novih predmeta ili novih sadržaja u postojećim predmetima. Uzimaju se u obzir i zahtjevi tržišta rada, odnosno mišljenje strukovnih udruženja i svršenih studenata. ***Detaljniji prikaz studijskog programa je dat u Prilogu 7.***

2.2.2.3 Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi

studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu

Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi s istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i inostranstvu. Sadržaj studijskog programa II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* usklađen je s ciljevima ovog studijskog programa i nivoom ciklusa studija. Shodno tome, magistri njemačkog jezika i književnosti su po završetku studija osposobljeni za izvođenje i vrednovanje nastave njemačkog jezika u osnovnim i srednjim školama, kao i drugim obrazovnim institucijama (pedagoška i metodička grupa predmeta sa školskom praksom), zatim za primjenu inovacija, jezičnih kompetencija i savremene obrazovne tehnologije u raznim poljima radnog angažmana (kulturne institucije, javna uprava, mediji, nevladine organizacije, poduzetničke firme itd.), te za nastavak školovanja.

S obzirom da je riječ o jedinstvenom studijskom programu u regionu, mora se naglasiti da je studijski program II ciklusa studija *Metodika nastave njemačkog jezika* u skladu s programima drugih srodnih fakulteta u Evropi (npr. Univerzitet u Jeni) kao i Goethe-Instituta kao ustanove koja pruža usluge usavršavanja za nastavnike njemačkog jezika.

2.2.2.4 Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA)

Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, [Kvalifikacijskim okvirom u Bosni i Hercegovini](#) i [Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora](#) visokog obrazovanja (FQ-EHEA). Ishodi učenja koji su utvrđeni studijskim programom su dati ispod, a silabusi pojedinačnih predmeta sadrže ishode učenja za taj predmet. Oni jasno opisuju znanja i vještine koje će studenti imati po završetku studija, a usklađeni su, kao i sistem ECTS kredita, s važećim kvalifikacionim okvirom.

Studijski program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* je usklađen sa srodnim studijskim programima koji su prethodno navedeni.

2.2.2.5 Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti

Nastavni plan i program dat u **Prilogu 1**, pored obaveznih dijelova propisanih članom 172. Statuta Univerziteta u Tuzli, sadrži sljedeće: pregled obaveznih i izbornih predmeta, opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, dok se podaci o okvirnom sadržaju nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljenom prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), načinu provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, ishodima učenja, kao i lista obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet nalaze u [silabusima](#) svakog pojedinačnog nastavnog predmeta dostupnim na web stranicama Univerziteta u Tuzli i Filozofskog fakulteta.

Nastavni plan i program studijskog programa II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* predviđa pisanje završnog magistarskog rada kao jedne od obaveza za završetak studija. Prema nastavnom planu i programu, pisanje završnog magistarskog rada nosi 20 ECTS bodova i predstavlja studentsku obavezu koja nosi najveći broj ECTS bodova shodno kompleksnostima vezanim za pisanje iste.

2.2.2.6 Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa

Nastava iz svih predmeta na studijskom programu II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* se izvodi na njemačkom jeziku, te stoga studijski program *Metodika nastave njemačkog jezika* ispunjava osnovne uvjete za internacionalizaciju nastave.

Odsjek za njemački jezik i književnost, kao i program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika*, uspješno ostvaruje međunarodnu saradnju koja se realizira prvenstveno u samoj organizaciji ovog studija. Goethe-Institut je aktivno uključen sa svojim saradnicima u realizaciju pojedinih predmeta na ovom studiju, a Univerzitet u Jeni je svoju podršku dao prilikom pravljenja nastavnog plana i programa, kao i u realizaciji predmeta Mediji, pri čemu je predavač sa Univerziteta u Jeni Bernd Helmboldt imao gostujuća predavanja na ovom predmetu. U tu svrhu je sa Univerzitetom u Jeni potpisan i Sporazum o saradnji 2020. godine, a sa Goethe-Institutom je potpisan poseban sporazum u svrhu realiziranja ovog projekta, mada je saradnja sa Goethe-Institutom postojala i ranije. Na ovaj se način najbolje promovira, naglašava i implementira internacionalizacija ustanove. S obzirom na to da se nastava iz svih predmeta na studijskom programu II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* izvodi na njemačkom jeziku, ovaj studijski program ispunjava osnovne uvjete za internacionalizaciju nastave.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Potrebno je studente više uključiti u naučna istraživanja u suradnji s nastavnicima kroz projekte i pisanje stručnih i znanstvenih radova.

2.2.3. UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

2.2.3.1 Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata

Nastavnici motivirano i predano pripremaju i izvode nastavu uvažavajući interese studenata kako bi se što bolje usvojile nastavne jedinice. Neformalnim vidovima prikupljanja povratnih informacija o studijskom programu, nastavnici prilagođavaju način podučavanja i ispitivanja kako bi studenti bili motiviraniji i lakše usvajali znanja i vještine na nastavnom predmetu.

Posebno se uzimaju u obzir komentari i prijedlozi kako poboljšati realizaciju nastavnog predmeta, a samim time i studijskog programa, jer se svi prijedlozi razmatraju prilikom inoviranja silabusa nastavnih predmeta.

2.2.3.2 Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istaživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku

Predmetni nastavnici koriste metode koje su prilagođene sadržaju predmeta, te koje potiču studente na samostalno učenje, korištenje literaturom i razvijanje vlastite odgovornosti za

savladavanje sadržaja, a uključuju, između ostalog, pisanje seminarskih radova, vođenje samostalni rad na praktičnim zadacima, pripremu prezentacija i drugih oblika samostalnih radova. Kao što je prethodno istaknuto, nastavnici i saradnici insistiraju na aktivnom uključivanju studenata u kontakt nastavu kroz diskusije i druge metode interaktivne nastave. Studenti imaju konzultacije 5 sati tjedno, a imaju mogućnost konzultacija i putem e-maila.

2.2.3.3 Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa

Rad i uspješnost studenta u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta prati se i ocjenjuje kontinuirano tokom trajanja nastave u semestru, na način utvrđen nastavnim programom i izražava se u bodovima. Nakon izvršenih obaveza u toku nastavnog procesa studenti pristupaju polaganju završnog ispita. Oblici provjere znanja studenata su definirani članom 108. [Zakona o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona](#), a pobliže su definirani članovima 184., 209. i 210. [Statuta Univerziteta u Tuzli](#). Isti Zakon propisuje i postupak provjere znanja i ocjenjivanja (član 109.), završni ispit (član 110.) i polaganje ispita pred komisijom po zahtjevu studenta (član 111.), a sve ovo je bliže određeno i Pravilima o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata na Univerzitetu u Tuzli.

Pregled načina bodovanja i ocjenjivanja detaljno je opisan u opisu studijskog programa prvog ciklusa *Njemački jezik i književnost* i silabusima pojedinačnih predmeta.

2.2.3.4 Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje

Način polaganja ispita i ocjenjivanje studenata je regulirano Pravilima o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata na univerzitetu u Tuzli i njihovim dopunama. Studenti su dakle upoznati sa svim procedurama za ocjenjivanje i žalbe. Upoznati su i s metodama ocjenjivanja pismenih radova, seminara, ispitnim rokovima koji se objavljuju do 15.10. na oglasnoj ploči Odsjeka i web stranici Filozofskog fakulteta. Menadžment fakulteta (dekan, prodekani za nastavu i studentska pitanja, te voditelji odsjeka i voditelji drugog ciklusa) prate implementaciju procedura vezanih za polaganje ispita i ocjenjivanje studenata pri čemu se posebna pažnja posvećuje žalbama studenata. Povećan broj žalbi studenata na procedure polaganja ispita i ocjenjivanja zahtijevaju djelovanje u smislu detektiranja problema na nastavnom predmetu i prilagođavanja načina rada i ispitivanja, te organiziranja dodatnih konsultacija kako bi se studentima olakšalo usvajanje znanja i postigla uspješnost u polaganju ispita. Ističemo da studijski program drugog ciklusa studija Metodika nastave njemačkog jezika nije zaprimio nijednu žalbu studenata na sprovođenje gore navedenih procedura.

2.2.3.5 Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo

Na II ciklusu studija studenti koji su položili sve ispite izrađuju završni magistarski rad, čijom odbranom završavaju studij. Prijava teme, izrada i ocjena završnog magistarskog rada detaljno su regulirane Pravilnikom o završenom magistarskom radu na II ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.

2.2.3.6 Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima

Prema Statutu Univerziteta u Tuzli i [Statutu Studentskog parlamenta Univerziteta u Tuzli](#), predstavnici studenata su uključeni u rad sljedećih tijela: Vijeće studijskog odsjeka za Njemački jezik i književnost (po jedan predstavnik sa svakog ciklusa studija), Naučno-nastavno vijeća Filozofskog fakulteta (četiri predstavnika studenata) i Senat Univerziteta u Tuzli, a koja su nadležna za upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima i realizaciji nastavnog procesa. Jedan predstavnik studenata je, također, i član Odbora za upravljanje kvalitetom kojeg imenuje Senat na prijedlog dekana (član 116. Statuta Univerziteta u Tuzli).

2.2.3.7 Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere

Nije ništa navedeno.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Pohvalno je što su nastavnici kroz konzultacije dostupni studentima za razna pitanja pa i za savjetovanje o budućem razvoju karijere, međutim bilo bi jako korisno i trebalo bi što prije ustanoviti na razini Univerziteta karijerno savjetovalište.

2.2.4 UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

2.2.4.1 Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima

Odsjek za njemački jezik i književnost i studijski program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* dosljedno i transparentno provode unaprijed utvrđene i objavljene procedure koji obuhvaćaju sve faze studiranja, od prijema i upisa studenta preko praćenja napredovanja studenta kroz studij, te daje jednake uslove za sticanje znanja i kompetencija svim studentima bez obzira na njihove fizičke ili druge nedostatke i njihovu nacionalnu, etničku, rasnu, spolnu pripadnost.

2.2.4.2 Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju

Član 287. [Statuta Univerziteta u Tuzli](#) definira Postupak priznavanja diploma. [Pravilnikom o načinu i postupku priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Tuzli](#) i [Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i postupku priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Tuzli](#) bliže se definira dokumentacija koju je potrebno predati, kriteriji za priznavanje, komisija za priznavanje i rokovi.

[Pravila studiranja na drugom ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli \(Drugi prečišćeni tekst\)](#), također predviđaju i priznavanje položenih ispita na drugim studijskim programima, kao i ispita položenih u toku mobilnosti, a što je dodatno definirano i Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti koji sadrži detaljno razrađen način priznavanja vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene.

2.2.4.3 Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili

Student koji je položio sve ispite na II ciklusu i odbranio završni magistarski rad, te uspješno izvršio sve obaveze utvrđene studijskim programom, Univerzitet u Tuzli izdaje diplomu. Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomi. Dodatak diplomi se štampa dvojezično, na odvojenim obrascima, i to na engleskom jeziku i na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Obrazac Dodatka diplomi dostupan je na web stranici Univerziteta. Pravilnik o formi i grafičkim standardima diplome i dodatka diplomi o završenim ciklusima studija definira formu diplome i grafičke standarde za izradu diplome i dodatka diplomi.

Prijava teme, izrada i ocjena završnog magistarskog rada su detaljno regulirani Pravilnikom o završenom magistarskom radu na II ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Komisija nema nikakve preporuke za ovaj kriterij.

2.2.5 LJUDSKI POTENCIJALI

2.2.5.1 Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje

U akademskom procesu na Odsjeku za njemački jezik i književnost, na studijskom programu *Metodika nastave njemačkog jezika* sudjeluje 3 nastavnika i saradnika u stalnom radnom odnosu, i to: 1 redovni profesori 2 vanredna profesora, a za potrebe nastavnog procesa angažirano je i 6 vanjskih saradnika: 2 vanredna profesora i 2 izabrana viša asistenta, kao i 4 stručnjaka koje nominira Goethe-Institut iz Sarajeva. Kada je studijski program *Metodika nastave njemačkog jezika* posljednji put izvođen, dio zaposlenog akademskog osoblja bio je angažiran u skladu s planom realizacije nastave.

U skladu sa normama opterećenosti, za realizaciju studijskog programa II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* angažiran je dovoljan broj akademskog i neakademskog osoblja.

2.2.5.2 Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje

Procedure za izbor i zasnivanje radnog odnosa, kao i promoviranje u više zvanje definirane su [Zakonom o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona](#), pripadajućim izmjenama i dopunama pomenutog zakona te [Statutom Univerziteta u Tuzli](#) članovi 236 - 256. Ovi članovi detaljno definiraju izbor akademskog osoblja. Nastavnici i saradnici Filozofskog fakulteta se biraju na uže naučne oblasti. Na Odsjeku za njemački jezik i književnost nastavnici se biraju na dvije uže naučne oblasti: *Savremeni njemački jezik* i *Njemačka književnost*.

Univerzitet u Tuzli vrlo malo može doprinijeti profesionalnom usavršavanju nastavnika i saradnika zbog nepostojanja vlastitih finansijskih sredstava za podršku naučno-istraživačkim projektima, za učestvovanje na konferencijama, kao i za podršku prilikom sticanja naučnog stepena magistra i doktora nauka. Također, manjak opreme za naučno-istraživački rad, pa i nekih osnovnih resursa kao što je pristup bibliotečkim bazama podataka i nabavljanje literature predstavlja otežavajuće okolnosti za profesionalni razvoj. Propisano opterećenje nastavnika satima kontakt nastave je znatno uvećano od onog što je bilo propisano prethodnim Standardima i normativima do 2015. godine (minimalno 5, a maksimalno 7,5 sati sedmično prosječno na godišnjem nivou na I ciklusu studija). Preveliko opterećenje nastavnika izvođenjem nastave, a samim time i nemogućnost nastavnika da se posvete naučno-istraživačkom radu kao i nezapošljavanje saradnika koji predstavljaju mogućnost razvoja vlastitog kadra mogu ugroziti budućnost i održivost studijskog programa. Potrebno je smanjiti sedmično opterećenje nastavnika kako bi se mogli više posvetiti naučno-istraživačkom radu. Pored toga potrebno je zaposliti asistente sa zasnivanjem radnoga odnosa koji bi svojim usavršavanjem zamijenili nastavnike koji će u dogledno vrijeme ići u penziju. Na taj način bi se obezbijedilo kontinuiran razvoj Odsjeka i njegov opstanak.

Univerzitet u Tuzli posjeduje mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unaprjeđenje. Prikupljanje podataka o studentskoj evaluaciji kvaliteta izvođenja nastave na II ciklusu studija provedeno je internim vidovima evaluacije i razgovorima u fokus grupama.

2.2.5.3 Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje

Procedure za izbor i zasnivanja radnog odnosa, kao i promoviranje u više zvanje definirane su Zakonom o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona i Statutom Univerziteta u Tuzli. Članovi Statuta Univerziteta u Tuzli (od člana 236. do člana 256.) detaljno definiraju izbor akademskog osoblja. Članovi definiraju period izbora akademskog osoblja i način pokretanja procedura za izbor u više ili isto zvanje, uslove i kriterije za izbor akademskog osoblja u saradnička i naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja (uključujući definiranje relevantnosti radova, publikacija, pristupnog predavanja, neistovremenost postojanja više izbora u zvanje), način izbora u uže naučne oblasti i promjenu naučne oblasti u srodnu prilikom napredovanja, istek izbornog perioda, procedure objavljivanja internog i javnog konkursa, te procedure imenovanja komisije za sačinjavanje izvještaja, rokove i način sačinjavanja izvještaja, te kriterije bodovanja uslova za izbor u zvanje.

Nastavnici i saradnici Filozofskog fakulteta se biraju na uže naučne oblasti. Na Studijskom programu Njemački jezik i književnost nastavnici se biraju u jednu od dvije uže naučne oblasti: **Savremeni njemački jezik i Njemačka književnost**. U skladu s članom 248. Statuta akademsko osoblje na Univerzitetu ne može istovremeno posjedovati izbor u dva ili više različitih akademskih zvanja, ali nastavnicima izabranim u naučno-nastavno zvanje na jednoj užoj naučno-nastavnoj oblasti, na vlastiti zahtjev, će se omogućiti izbor u više zvanje na drugoj srodnoj užoj naučnoj oblasti ukoliko ispunjavaju uslove za izbor u više zvanje (Član 249. Statuta).

2.2.5.4 Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija

Akademsko osoblje zaposleno na Odsjeku za njemački jezik i književnost je posvećeno naučno-istraživačkom radu, učestvovalo je u nizu domaćih i međunarodnih naučno-istraživačkih projekata

(*Prilog 17*), te stručnih i razvojnih projekata kao i na međunarodnim i domaćim konferencijama (*Prilog 23*) na kojima prezentiraju radove, te objavljuju radove u međunarodnim i domaćim časopisima (*Prilog 19*). Urednici su, članovi redakcija, recenzenti domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika. Akademsko osoblje učestvuje u organizaciji domaćih i međunarodnih konferencija kao članovi naučnih odbora. Mentori su završnih radova na II ciklusu na matičnom odsjeku, a mentori su i pri izradi doktorskih disertacija na matičnom odsjeku ili istovjetnim odsjecima na fakultetima u zemlji i inostranstvu. Akademsko osoblje zaposleno na Odsjeku za njemački jezik i književnost je izdalo i znatan broj knjiga na b/h/s i njemačkom jeziku kod domaćih i inostranih izdavača. Naučno-istraživački i drugi projekti realizirani na Odsjeku za njemački jezik i književnost navedeni su u *Prilogu 17*, a naučne reference akademskog osoblja u *Prilogu 3*.

2.2.5.5 Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na bukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja

Podatci o administrativnom i tehničkom osoblju Filozofskog fakulteta koje opslužuje rad Fakulteta, Odsjeka za njemački jezik i književnost pa samim time i program II ciklusa *Metodika nastave* dati su u Kriteriju *Kadrovska osposobljenost Studijskog programa 4*.

Ocjena ispunjenosti kriterija: ZNATNO ISPUNJEN

Preporuke Komisije stručnjaka:

Administrativno osoblje npr. iz referade ima redovitu obuku prilikom uvođenja novih informatičkih sistema za upravljanje za ostale je to rjeđe. U IT-službi radi samo 5 ljudi na 6000 studenata i 200 nastavnika što je jako malo i previše su opterećeni. Potrebno je barem 12 ljudi u IT sektoru. U razgovoru s djelatnicima čuli smo da nailaze na nerazumijevanje te da već dulje vremena IT sektor bezuspješno traži sastanak s menadžmentom. Nisu zadovoljni plaćanjem potrebnih edukacija za službenike u službi za ekonomske poslove. Nema ni financijske motivacije za to ako su magistri ili doktori nauka. ne primaju nikakve nagrade za deset, dvadeset godina staža. Smatramo da bi bilo korektno nagraditi i administrativno osoblje o čemu svakako treba voditi računa menadžment Univerziteta u Tuzli uz mehanizme koji mu stoje na raspolaganju.

2.2.6 RESURSI I FINANSIRANJE

2.2.6.1 Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima

Fizički resursi kojima raspolaže Odsjek za njemački jezik i književnost su u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini i Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona. Zgrada u kojoj se realizira nastava na odsjecima Filozofskog fakulteta je zajednička zgrada svih odsjeka Filozofskog fakulteta, tako da svi odsjeci imaju po potrebi pristup svim fakultetskim prostorima. Raspoloživi prostor za realizaciju studijskih programa sva tri ciklusa koristi se na najefikasniji način, odnosno održavanjem nastave tokom cijelog dana tokom radne sedmice. Za potrebe izvođenja nastave studijskog programa II ciklusa studija *Metodika nastave njemačkog jezika* na raspolaganju su prostori koje koristi studijski program Njemački jezik i književnost. Imaju 3 kabineta (008, 10A i 041/1) i 2 učionice (010 i 105).

[Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona](#) utvrđeni su uslovi za rad

Univerziteta u Tuzli, propisani su prostorni i materijalno-tehnički resursi, kao i minimalna i optimalna površina po jednom studentu za pojedine oblasti studija.

2.2.6.2 Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta

U nastavnom procesu koristi se pametna ploča koju je Odsjek dobio od Goethe-Instituta iz Sarajeva, kao i računari koji su uvezani s pametnom pločom. Za potrebe nastavnog procesa nastoji se iskoristiti postojeća infrastruktura da bi se izvodila nastava kroz savremena nastavno-naučna sredstva i metode. U svojim kabinetima i fakultetskim prostorijama osoblje Odsjeka raspolaže s dva desktop računara, jednim laptop računarom, dva printera te jednimprinterom/skenerom/kopiraparatom, koji se koriste za potrebe nastavnog procesa i istraživanja. Veći dio ove opreme akademsko osoblje je osiguralo kroz naučno-istraživačke i razvojne projekte, dok je mali dio nabavljen od strane institucije. Odsjek za njemački jezik i književnost raspolaže s jednim aparatom za fotokopiranje većeg kapaciteta (na nivou fakulteta), te četiri ugrađena video projektora u učionicama.

Studenti koriste literaturu iz biblioteke Filozofskog fakulteta u sklopu koje se nalazi i čitaonica. Fakultetska biblioteka raspolaže sa **843 naslova** iz oblasti njemačkog jezika i književnosti (knjige, monografije, rječnici, antologije, zbornici radova, časopisi, itd). Preko 500 knjiga se nalazi u kabinetima profesora i stoji na raspolaganju osoblju i studentima za potrebe naučno-istraživačkog rada. Većinu literature čini obavezna udžbenička literatura na njemačkom jeziku koja je studentima neophodna za spremanje ispita iz pojedinih predmeta, a manji broj naslova je na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Odsjek za njemački jezik i književnost ima dugogodišnju saradnju s Austrijskom bibliotekom u Bosni i Hercegovini, koja djeluje u sklopu Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“. Na osnovu sporazuma o saradnji s Bibliotekom i Austrijskom bibliotekom, studentsko i nastavno osoblje ima pristup brojnim naslovima, udžbenicima, monografijama, književnim i lingvističkim djelima, kao i raznim bazama kojima raspolaže Austrijska biblioteka, a u slučaju potrebe ustupljuje nastavnicima i saradnicima svoje prostorije za održavanje jednog dijela nastave.

2.2.6.3 Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka

Čitaonički prostor raspolaže sa četiri desktop računara sa pristupom internetu preko kojih se može ostvariti pristup samo besplatnim informatičkim bazama, prvenstveno katalozima CEEOL, COBISS, ROI, SCINDEX, Hrčak, itd. Odsjek za njemački jezik i književnost ima dugogodišnju saradnju s Austrijskom bibliotekom u Bosni i Hercegovini, koja djeluje u sklopu Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“.

Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.

Da bi se ojačala istraživačka infrastruktura u polju humanističkih nauka, potrebno je obezbijediti veći broj računara kako za studente tako i za nastavni kadar u samoj zgradi Filozofskog fakulteta, kao i pristup većem broju referentnih baza podataka i drugih online publikacija znanstvenog karaktera. Akademsko osoblje opremu većinom obezbjeđuje kroz naučno-istraživačke i razvojne projekte, dok je mali dio nabavljen od strane institucije. Trenutno nastavni kadar, kao i studenti II i III ciklusa, koriste uglavnom kabinete za vlastita istraživanja.

2.2.6.4 Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za

naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost

Univerzitet u Tuzli ima Strategiju razvoja Univerziteta u Tuzli za period 2021-2027. godina koja za cilj ima osiguravanje adekvatnih resursa za učenje i podršku studentima kao i unaprjeđenje nastavnog procesa. Ulaganja u fizičke resurse i opremu se planiraju na nivou Univerziteta. Filozofski fakultet dostavlja potrebe za ulaganja jednom godišnje u skladu s procedurama, a prijedlog se sačinjava na osnovu trenutnog stanja fizičkih resursa i opreme i prioriteta za ulaganje. Na osnovu prijedloga, nadležne službe Univerziteta donose odluke o ulaganjima.

2.2.6.5 Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa

Odsjek za njemački jezik i književnost ima dugogodišnju saradnju s Austrijskom bibliotekom u Bosni i Hercegovini, koja djeluje u sklopu Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“. Na osnovu sporazuma o saradnji s Bibliotekom i Austrijskom bibliotekom, studentsko i nastavno osoblje ima pristup brojnim naslovima, udžbenicima, monografijama, književnim i lingvističkim djelima, kao i raznim bazama kojima raspolaže Austrijska biblioteka, a u slučaju potrebe ustupa nastavnicima i saradnicima svoje prostorije za održavanje jednog dijela nastave.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Unatoč tome što se nastavnici i studenti snalaze na razne načine koristeći svoje privatne računare i laptope, potrebno je ojačati infrastrukturu na studiju Njemačkog jezika i književnosti (pa tako i drugih studija u zgradi Filozofskog fakulteta).

2.2.7 UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA O STUDIJSKIM PROGRAMIMA

2.2.7.1 Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa

Centar za osiguranje kvaliteta i internu evaluaciju redovito prikuplja i obrađuje informacije koje dobije nakon svakog ispitnog roka. Analizu prolaznosti razmatra i Vijeće studijskog odsjeka, detektira probleme na osnovu prolaznosti i predlaže mjere za poboljšanje. Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta razmatra izvještaj o analizi prolaznosti te isti prosljeđuje na razmatranje Senatu Univerziteta u Tuzli.

Prilikom napuštanja nezavršenog studija, studenti ispunjavaju anonimnu anketu u Studentskoj službi Filozofskog fakulteta u kojoj, između ostalog, daju i razloge napuštanja studija. Menadžment Fakulteta periodično analizira ove ankete. Ukoliko je navedeni razlog napuštanja vezan za strukturu i sadržaj studijskog programa ili određeni predmet, daje upute Vijeću studijskog odsjeka da razmotri navedene razloge i uzme ih u obzir pri inoviranju studijskog programa i silabusa.

Odsjek za njemački jezik i književnost prati i zapošljivost bivših studenata. Kroz mrežu neformalnih kontakata s bivšim studentima (kontaktima na seminarima koje organiziraju strukovna udruženja ili Odsjek, kontaktima preko Pedagoškog zavoda, otvorenim predavanjima, ali i ličnim kontaktima sa studentima koji rade u zemlji ili inostranstvu, kao i kontaktima s poslodavcima), Odsjek za njemački jezik i književnost ima vrlo jasnu sliku o zapošljivosti svojih studenata u zemlji i inostranstvu.

Redovno se vrši prikupljanje i analiziranje podataka o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra.

2.2.7.2 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata

Menadžment Filozofskog fakulteta i uposlenici Odsjeka za njemački jezik i književnost u saradnji sa Studentskom službom Fakulteta prate brojno stanje studenata, kao i brojno stanje nastavnika, njihovo zvanje, te odnos uposlenika i vanjskih saradnika. Pored ovog, e-PIK je informacijski sistem na nivou Univerziteta koji prati naučno-istraživački rad nastavnika i saradnika, referentnost, objavljene radove i slične podatke.

Služba za pravne, kadrovske i opće poslove Univerziteta u Tuzli redovno prikuplja i analizira podatke za svaku akademsku godinu o broju, starosnoj strukturi i spolu akademskog osoblja. Služba sačinjava statistički izvještaj o nastavnom i nenastavnom osoblju u visokoškolskoj ustanovi i isti dostavlja Federalnom zavodu za statistiku. Kadrovska služba se koristi svojom bazom podataka. Ovi podaci se unose i u jedinstvene obrasce Centra za osiguranje kvaliteta i internu evaluaciju Univerziteta u Tuzli.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEM*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Za kriterij 7 - Upravljanje informacijama o studijskom programu- navedeno je da je detaljno opisano

u opisu *Studijskog programa Njemački jezik i književnost*.

2.2.8 INFORMISANJE JAVNOSTI O STUDIJSKIM PROGRAMIMA

2.2.8.1 Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku

Univerzitet u Tuzli objektivno i pravovremeno informira javnost ažuriranim informacijama o odobrenim studijskim programima putem svoje web stranice <http://unitz.ba/> i medija. Također, Filozofski fakultet informira javnost o svim bitnim aspektima svog djelovanja putem web stranice, promotivnih materijala i medija. Web stranica Filozofskog fakulteta je dostupna na web adresi <http://www.ff.untz.ba/>. Sve informacije o studijskim programima, kao i silabusu za sve predmete II. ciklusa studija Njemačka književnost dostupni su na Web stranicama Univerziteta i Fakulteta.

Također, informacije o studijskim programima kao i [silabusu](#) za sve predmete studijskog programa II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* dostupni su na web stranicama [Univerziteta](#). Fakultetska web stranica također nudi i sve ostale podatke o aktivnostima Fakulteta, naučno-istraživačkom radu, te podatke o akademskim karijerama nastavnog osoblja. Sadržaji koji se tiču Odsjeka za njemački jezik i književnost dostupni su na web stranici Filozofskog fakulteta. Fakultet redovno informira javnost o studijskim programima Filozofskog fakulteta na web stranici, ali i zvaničnim [Facebook](#) i [Instagram](#) stranicama i [YouTube kanalu](#). Društvene mreže predstavljaju važan medij putem kojih se vrši kontinuirano informiranje javnosti o svim aktivnostima na Filozofskom fakultetu, uključujući i aktivnosti Odsjeka za njemački jezik i književnost.

[Srijeda na Filozofskom fakultetu, Vodič za bruoše](#). [Postani student na jedan dan](#) su samo još neki

od oblika promoviranja studiranja na Odsjeku njemačkog jezika. Također i kroz aktivnu saradnju s lokalnim medijskim kućama i gostovanja u emisijama RTV TK, RTV 7, RTV Slon i BHT, BH radio 1 itd. javnost je upoznata sa najvažnijim aspektima rada ustanove, kao i svim ostalim pitanjima koja su od važnosti za zajednicu. Web stranicu Filozofskog fakulteta i račune na društvenim mrežama kreirali su nastavnici Filozofskog fakulteta. Web stranicu i društvene mreže administrira menadžment Filozofskog fakulteta (dekanica i prodekani), a ujedno je menadžment zadužen i za tehničku podršku.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Unatoč tome što nema institucionalne podrške za promoviranje studijskih programa, nastavnici i studenti uspješno promoviraju studij Njemačkog jezika i književnosti u široj društvenoj zajednici. Web stranicu i društvene mreže administriraju dekanica i prodekani, međutim efikasnije bi bilo kada bi na fakultetu postojala osoba/služba koja bi se time bavila.

2.2.9 KONTINUIRANO PRAĆENJE, PERIODIČNA EVALUACIJA I REVIZIJA PROGRAMA

2.2.9.1 Procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana

Uspostavljanjem Odbora za upravljanje kvalitetom na nivou fakulteta provode se definirane procedure za evaluaciju studijskih programa kao i unaprjeđenje studijskih programa. Evaluacija, kao i preduzimanje mjera i aktivnosti za unaprjeđenje studijskog programa je zadatak Vijeća studijskog odsjeka Njemački jezik i književnost, Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta i njegovog menadžmenta, odnosno cjelokupnog nastavnog osoblja, budući da bez aktivnog učešća svih nastavnika i saradnika nije moguće pratiti i osmisliti kvalitetne promjene studijskog programa niti ih djelotvorno provesti u praksi.

2.2.9.2 Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog

Kao što je prethodno navedeno, studijski programi se redefinišu u pravilu svake četiri godine, a posljednje izmjene su izvršene u cilju postizanja kompatibilnosti sa sličnim programima na respektabilnim univerzitetima u okruženju i ponudom novih relevantnijih sadržaja, ali i u skladu sa fizičkim i ljudskim resursima. Prilikom izmjena studijskih programa Vijeće studijskog odsjeka za njemački jezik i književnost predlaže izmjene nastavnog plana i programa na osnovu povratnih informacija dobivenih od studenata i informacija nastavnika u vezi s izvođenjem nastave, ali i na osnovu prakse drugih akreditiranih srodnih studijskih programa u zemlji i regionu. Obzirom na činjenicu da se studijski program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* izvodi tek od 2019/20. godine nije bilo potrebe za inoviranjem.

2.2.9.3 Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje

diplomiranih studenata i sl.

Univerzitet u Tuzli ima akcioni plan internacionalizacije predstavljen u Strategiji internacionalizacije Univerziteta u Tuzli, a ono što je relevantno za studijski program Njemača književnost je internacionalizacija nauke i internacionalizacija nastave. Kao što je već spomenuto, nastava na studijskom programu se izvodi na njemačkom jeziku što stvara pretpostavke za odlazak domaćih i dolazak stranih studenata i akademskog osoblja preko programa mobilnosti. Što se tiče internacionalizacije nauke, članovi Odsjeka za njemački jezik i književnost aktivno učestvuju u međunarodnim projektima i objavljuju radove većinom na njemačkom jeziku, a što se vidi iz njihovih biografija.

Jedan vid realizacije međunarodne i međuuniverzitetske saradnje je putem dogovorenih i potpisanih međuuniverzitetskih bilateralnih sporazuma, međunarodnih naučnih i stručnih projekata Evropske komisije, kroz saradnju fakulteta, kao i putem međunarodnih aktivnosti studentskih udruženja. Univerzitet u Tuzli je član Dunavske rektorske konferencije, Alpe Adria Konferencije, Međunarodne asocijacije Univerziteta Dubrovnik, EUA-e, URASCHE-e, čime se ostvaruju pretpostavke za aktivno sudjelovanje na međunarodnim skupovima vezanim za uključivanje Univerziteta u evropska kretanja.

Univerzitet u Tuzli je član Dunavske rektorske konferencije, Alpe Adria Konferencije, Međunarodne asocijacije Univerziteta Dubrovnik, EUA-e, URASCHE-e, čime se ostvaruju pretpostavke za aktivno sudjelovanje na međunarodnim skupovima vezanim za uključivanje Univerziteta u evropska kretanja.

Ured za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu vodi evidenciju o stranim studentima i nastavnicima, kao i studentima i nastavnicima Univerziteta u Tuzli koji učestvuju u programima mobilnosti na drugim univerzitetima. Podatke za Filozofski fakultet, odnosno Odsjek za njemački jezik i književnost, također vodi Ured na nivou Univerziteta. Ured posjeduje evidenciju o broju dolaznih i odlaznih studenata u programima aktivnosti, postignutim akademskim rezultatima za svakog pojedinačnog studenta u vidu prepisa ocjena, predmete koje su slušali u vidu ugovora o učenju, te sve ostale relevantne podatke poput potvrda o uspješno završenoj mobilnosti i sl.

Podatke o zapošljavanju diplomiranih studenata Univerzitet periodično dobiva od Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona i koristi ih pri izradi upisne politike, kao i u druge svrhe.

2.2.9.4 Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata

Na Univerzitetu u Tuzli jednom godišnje se vrši revizija efikasnosti korištenja materijalno-tehničkih resursa, njihove dostupnosti i adekvatnosti u cilju podrške nastavnom procesu, te se sačinjavaju planovi investiranja u resurse u cilju unapređenja efikasnosti rada.

Ne postoji formalni način anketiranja akademskog i administrativnog osoblja o studijskom programu, te nastavnom procesu, stepenu realizacije ishoda učenja i njihove relevantnosti za tržište rada.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Potrebno je formalizirati prikupljanje informacija od svih zainteresiranih strana, s konkretnim pitanjima fokusiranim na određene aspekte studijskog programa kako bi se povratne informacije redovito implementirale u unapređenje istog.

2.2.10 MOBILNOST AKADEMSKOG OSOBLJA I STUDENATA

2.2.10.1 Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva

Kroz programe razmjene akademskog osoblja i studenata, a u okviru međunarodnih projekata (ERASMUS+, CEEPUS, Mevlana, Fulbright i dr.), studenti i nastavnici imaju mogućnost učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva. Studenti i nastavno osoblje su o svakom otvorenom pozivu za mobilnost informirani putem web stranica Univerziteta i Filozofskog fakulteta, a studente se dodatno poziva da se prijave putem fakultetskih društvenih mreža. Odsjek za njemački jezik i književnost je nekoliko puta organizirao radionice za svoje studente na kojima su studenti koji su boravili na drugim univerzitetima u sklopu programa razmjene držali kratke prezentacije studentima zainteresiranim za mobilnost, te ih predstavljanjem svojih iskustava i praktičnim savjetima poticali da se prijave na programe mobilnosti.

Akademsko osoblje je u periodu od 2003. godine do danas aktivno učestvovalo u različitim međunarodnim projektima i programima mobilnosti. Studenti Univerziteta, odnosno studenti drugih univerziteta, kroz različite programe i mreže studentske razmjene imaju pravo da provedu jedan semestar ili studijsku godinu na Univerzitetu (student drugog univerziteta), odnosno na drugom univerzitetu u zemlji ili inostranstvu (student Univerziteta). Obzirom na činjenicu da se studijski program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* izvodi tek od 2019/20. godine nije bilo prilike za realiziranje programa mobilnosti studenata II ciklusa.

2.2.10.2 Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni

Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti uređuju se osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata, akademskog i administrativnog osoblja na Univerzitetu u Tuzli, vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovne isprave, prava i obaveze studenata, akademskog i administrativnog osoblja, uloga ECTS koordinatora na fakultetima, Odbora ECTS koordinatora, kao i pitanja vezana za provedbu programa mobilnosti.

2.2.10.3 Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje

Ured za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu vodi posebnu evidenciju o mobilnosti akademskog osoblja i studenata i dostavlja Senatu godišnji izvještaj o istom koji uključuje i rezultate SWOT analize.

Na nivou Univerziteta u Tuzli ne postoji poseban budžet za međunarodnu saradnju, te je mali broj obuka za osoblje za vođenje i učestvovanje u projektima.

Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti uređuju se osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata, akademskog i administrativnog osoblja na Univerzitetu u Tuzli, vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovne isprave, prava i obaveze studenata, akademskog i administrativnog osoblja.

Ured za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu ima dugogodišnje iskustvo u oblasti međunarodne saradnje i preko 100 potpisanih bilateralnih sporazuma. Univerzitet u Tuzli ostvaruje veliki broj mobilnosti studenata i osoblja preko brojnih programa međunarodne razmjene, te je vidljiv porast broja studenata i nastavnika koji borave na brojnim univerzitetima.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Iako postoji dosta dobra mogućnost za sudjelovanje na međunarodnim razmjenama i dolaznim i odlaznim broj studenata i nastavnika koji su ih koristili je skroman. Studenti Njemačkog jezika drugog ciklusa - *Metodika* do sada ih još nisu koristili pa ih nastavnici na studiju trebaju motivirati za prijave kroz različite programe koji im stoje na raspolaganju.

Ured za međunarodnu suradnju na razini Univerziteta ima premali broj djelatnika (prorektor, stručni saradnik i prevoditelj). Korisno bi bilo da na Filozofskom postoji osoba koja bi bila studentima na raspolaganju za pitanja mobilnosti s obzirom na postojanje jezičnih studija na fakultetu i potrebe studenata da provedu neko vrijeme u zemlji u kojoj se govori jezik koji studiraju.

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

Prema analizi dostavljenog materijala studijskog programa „Njemačka književnost“ na II. ciklusu studija na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli te posjete akreditacijskog tima u vremenu od 06.-07.12.2023. godine u sastavu prof. dr. *Ružica Zeljko-Zubac*, predstavnicu akademske zajednice BiH, predsjednicu Komisije stručnjaka; *Alma Hadžiselimović*, predstavnicu pravde i prakse, članicu Komisije stručnjaka; *Vesna Kosmajac*, predstavnicu studenata, članicu Komisije stručnjaka; prof. dr. *Emina Berbić Kolar*, predstavnicu međunarodnih stručnjaka, članicu Komisije stručnjaka te nakon što

su održani susreti sa ciljnim grupama - Menadžmentom visokoškolske ustanove i organizacione jedinice kojoj pripada studijski program (rektor, dekan, generalni sekretar), sa akademskim osobljem studijskog programa, sa predstavnicima studenata studijskog programa za Njemački jezik i književnost kao i sa administracijom (pravni i finansijski sektor), sa djelatnicima iz studentske službe i internacionalnog ureda, sa IT djelatnicima i administrativno-tehničkim osobljem organizacione jedinice Filozofskog fakulteta i nakon obilaska prostorija koje studijski program *Metodika nastave njemačkog jezika - II ciklus* koristi za svoj rad i sukladno normama opterećenosti za realizaciju nastave angažiran je dovoljan broj akademskog i neakademskog osoblja, akreditacijski tim, tj. Komisija za akreditaciju programa smatra da je studijski program *Metodika nastave njemačkog jezika - II ciklus* pogodan za izvođenje.

Posebno pozitivna je suradnja sa Univerzitetom u Jeni i potpisanim Sporazumom o saradnji 2020. godine, te saradnja sa Goethe-Institutom koji je aktivno uključen sa svojim saradnicima u realizaciju pojedinih predmeta na ovom studiju. Na ovaj se način najbolje promovira, naglašava i implementira internacionalizacija kako studija tako i Univerziteta u Tuzli.

Unatoč nekim nedostacima na razini Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli koji su povezani uglavnom s nedovoljnim finansijskim sredstvima za promoviranje studijskog programa, nastavnici i studenti studij Njemačkog jezika i književnosti uspješno promoviraju u široj društvenoj zajednici.

Međutim kao problem treba istaknuti nedostatak finansijske potpore za naučno-istraživački rad koji nije dovoljno podržan bilo da se radi o objavi naučnih radova ili sudjelovanja na naučnim konferencijama. Univerzitet u Tuzli bi trebao snažnije podupirati navedene aktivnosti kako bi nastavnicima omogućio više bavljenja znanstveno-istraživačkim radom. Nedostatak je i to što Softver za provjeru plagijata na Univerzitetu u Tuzli još uvijek nije dostupan nastavnom osoblju.

Studijski program *Metodika nastave njemačkog jezika - II ciklus* je akreditiran i pogodan za izvođenje.

Članovi komisije stručnjaka:

R. Zeljko - Zubac

Prof.dr. Ružica Zeljko-Zubac, Predstavnik akademske zajednice BiH, predsjednik Komisije stručnjaka

Alma Hadžiselimović

Alma Hadžiselimović, Predstavnik pravde i prakse, član Komisije stručnjaka

V Kosmajac

Vesna Kosmajac, Predstavnik studenata, član Komisije stručnjaka

Emina Berbić Kolar

Prof. dr. Emina Berbić Kolar, Predstavnik međunarodnih stručnjaka, član Komisije stručnjaka

4. Prilozi

Obrazac za ocjenjivanje ispunjenosti kriterijuma

2.2.1.2 Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata

Promocija istraživačkog rada se osigurava prijavljivanjem i sudjelovanjem u domaćim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima što im pruža mogućnost publiciranja naučnih radova u koautorstvu s naučnicima iz inozemstva, ali i sudjelovanje u drugim oblicima suradnje s kolegama iz inozemstva. Ova suradnja kroz projekte doprinosi i mobilizaciji i internacionalizaciji studijskih programa, iako je studij njemačkog kao takav već internacionalan, jer se nastava i svi oblici rada odvijaju na njemačkom jeziku. Iako Univerzitet u Tuzli nema službeno poseban software za provjeru plagiranja, nastavnici se prilikom pisanja radova snalaze tako što radove šalju u međunarodne časopise koji imaju mehanizme za otkrivanje plagijata ili utoliko pišu s kolegama s partnerskih Časopisi koje izdaje Univerzitet u Tuzli, a u kojima često objavljuju nastavnici i saradnici sa matične ustanove su: Časopis ExELL (Explorations in English Language and Linguistics) koji koristi softver ithenticate.com, dok DHS (Društvene i humanističke studije) koristi turnitin.com.

2.2.1.3 Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvaliteti studijskih programa, te definira način uključivanja vanjske sudionika u tome

Provođenje politike osiguravanja kvaliteta studijskog programa (definirane [Politikom osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Tuzli](#) i [Strategijom osiguranja kvaliteta Univerziteta u Tuzli](#)) je zadatak Vijeća studijskog odsjeka Njemački jezik i književnost, Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta i menadžmenta Filozofskog fakulteta, odnosno cjelokupnog nastavnog osoblja, kao i ostalih vanjskih i unutrašnjih sudionika, budući da bez aktivnog učešća svih strana nije moguće osigurati kvalitet studijskog programa, predložiti poboljšanja, niti ih djelotvorno provesti u praksi. Vijeće studijskog odsjeka ima nadležnosti definirane Statutom Univerziteta u Tuzli ([član 144.](#)), koje predstavljaju nadležnosti obezbjeđenja stručnosti i kvaliteta izvođenja studijskih programa. Na nivou studijskog programa, osiguranje kvaliteta se provodi na osnovu evaluacije rada nastavnika i saradnika, praćenja ocjenjivanja, evaluacije dostupnosti resursa za proces učenja, evaluacije podrške studentima, praćenja studentske prolaznosti, praćenja zadovoljstva svih učesnika studijskim programom, te njihovom informiranošću o studijskom programu.

Ocjena ispunjenosti kriterija: ZNATNO ISPUNJEN

Preporuke Komisije stručnjaka:

Kultura kvalitete studijskog programa je na visokoj razini i u nju su uključeni svi čimbenici od Senata, Fakultetskog vijeća, Vijeća studija te studenti i trenutni i bivši. Dosta se radi na promociji istraživačkoga

rada i sudjelovanja na međunarodnim naučno-istraživačkim projektima. Međutim iako se i nastavnici i studenti snalaze na razne načine kada je pisanje radova u pitanju, tj. vodeći računa da se u publikacijama u kojima objavljuju vrši i provjera plagiranja, ipak je potrebno što prije osigurati software za provjeru plagiranja na razini Univerziteta u Tuzli.

2.2.2 KREIRANJE I USVAJANJE STUDIJSKIH PROGRAMA

2.2.2.1 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Prema članu 172. Statuta Univerziteta u Tuzli Vijeće studijskog odsjeka, na prijedlog voditelja odsjeka ili užih naučnih oblasti/katedri a u skladu s odlukom o utvrđivanju užih naučnih oblasti/katedri, utvrđuje prijedlog studijskih programa, odnosno nastavnih planova i programa sva tri ciklusa studija, te ih dostavlja naučno-nastavnom vijeću fakulteta na usvajanje, a prijedlog naučno-nastavnog vijeća usvaja Senat Univerziteta u Tuzli. Nadalje, član 67. [Zakona o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona](#) propisuje proceduru uvođenja novog studija. Fakulteti kao organizacione jedinice Univerziteta mogu uvesti novi studij u skladu sa [Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona](#). Studijske programe usvaja Senat na prijedlog naučno-nastavnog vijeća fakulteta uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i prethodnu saglasnost rektora.

Studijski program II ciklusa studija Njemačka književnost izvodi se od akademske 2016/2017 godine. Osiguranje kvalitete studijskog programa II ciklusa provodi se internim i neformalnim vidovima evaluacije. Mišljenje vanjskih sudionika u osiguranju kvaliteta se svakako uzima u obzir.

2.2.2.2 Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa

Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnim reformskim procesima.

Pri zadnjoj inovaciji studijskog programa koji je u primjeni od 2019/20. godine uzeto je u obzir mišljenje svih zainteresiranih strana, dakle struke, studenata, akademskog osoblja, kao i ljudski i prostorni resursi, dostignuća u nauci i obrazovanju, te uporedivost studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima u zemlji i regionu. Prilikom redovitog četverogodišnjeg inoviranja studijskog programa, teži se usklađivanju studijskog programa sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima u oblasti njemačkog jezika, književnosti i kulturologije, prevodilaštva, uvođenjem i primjenom međunarodnih obrazovnih trendova, naučnih dostignuća i multidisciplinarnih znanja pri osmišljavanju novih predmeta ili novih sadržaja u postojećim predmetima. Uzimaju se u obzir i zahtjevi tržišta rada, odnosno mišljenje strukovnih udruženja i svršenih studenata.

2.2.2.3 Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi studijskog

programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu

Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i inostranstvu (Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet, Odsjek za germanistiku (<http://ff.unsa.ba/index.php/bs/o-odsjeku-ger>); Sveučilište u Zadru, Odjel za germanistiku (<http://www.unizd.hr/njemacki>); Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za germanistiku (<http://www.ffzg.unizg.hr/german/cms/index.php>); Sveučilište u Osijeku, Filozofski fakultet, Odsjek za njemački jezik i književnost (<https://www.ffos.unios.hr/germanistika/>); Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Katedra za germanistiku (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/katedre/germanistika/>); Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Katedra za njemački jezik i književnost (http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/odseci/fakultet_odseci_germanistika.html). Sadržaj studijskog programa Njemačka književnost usklađen je sa ciljevima ovog studijskog programa i nivoom ciklusa studija.

2.2.2.4 Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA)

Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u Bosni i Hercegovini i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA). Ishodi učenja koji su utvrđeni studijskim programom sastavni su dio istog, a silabus pojedinačnih predmeta sadrže ishode učenja za taj predmet. Oni jasno opisuju znanja i vještine koje će studenti imati po završetku studija, a usklađeni su i sa sistemom ECTS kredita i važećim kvalifikacionim okvirom.

Studijski program II ciklusa *Njemačka književnost* je usklađen sa srodnim studijskim programima u regionu.

2.2.2.5 Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljenu prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti

Nastavni plan i program pored obaveznih dijelova propisanih članom 172. Statuta Univerziteta u Tuzli sadrži sljedeće: pregled obaveznih i izbornih predmeta, opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, dok se podaci o okvirnom sadržaju nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljenu prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), načinu provjere i vrednovanju kontinuiranog sticanja znanja studenata, ishodima učenja, kao i listom obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet nalaze u silabusima svakog pojedinačnog nastavnog predmeta na b/h/s jeziku i engleskom jeziku koji su dostupni na web stranicama Univerziteta u Tuzli i Filozofskog fakulteta.

Studijski program II ciklusa propisuje izradu završnog magistarskog rada. Svi detalji oko toga su regulirani Pravilnikom o završnom magistarskom radu na II ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.

2.2.2.6 Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa

Studijski program *Njemački jezik i književnost* ispunjava osnovne uvjete za internacionalizaciju nastave, što pokazuje broj odlaznih studenata na mobilnost i broj dolaznog i odlaznog akademskog osoblja kroz međunarodne programe mobilnosti (ERASMUS, MEVLANA, Fulbright i dr.), što je dokaz da Univerzitet u Tuzli osigurava internacionalizaciju nastavnog plana i programa.

Odsjek za njemački jezik i književnost blisko saraduje s Udruženjem nastavnika njemačkog jezika BiH (BHDLV – Bosnisch-herzegowinischer Deutschlehrer:innenverband) koje je osnovano u cilju razmjene iskustava i promoviranja novih pristupa u podučavanju. Odsjek u saradnji sa Udruženjem BHDLV organizira razne radionice, seminare, konferencije i učestvuje u različitim projektima edukativnog karaktera, te uključuje i studente u svoje aktivnosti. Jedan vid saradnje Filozofskog fakulteta, kao i Odsjeka za njemački jezik i književnost Univerziteta u Tuzli, je učešće zaposlenika Odsjeka u komisijama za provođenje eksterne mature (opće znanje i izborni predmet Njemački jezik) za učenike gimnazija u Tuzlanskom kantonu u organizaciji Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona.

Ocjena ispunjenosti kriterija: ZNATNO ISPUNJEN

Preporuke Komisije stručnjaka:

Uvidom u Nastavni plan studijskog programa II ciklusa *Njemačka književnost* uočeno je da raspodjela ECTS bodova ne odgovara broju sati i opterećenju studenata. Broj ECTS bodova je potrebno smanjiti. Predloženo je da se ti bodovi eventualno raspodjele na dodatne izborne kolegije i drugi način koji smatraju da je moguć.

2.2.3. UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

2.2.3.1 Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata

Nastavnici motivirano i predano pripremaju i izvode nastavu uvažavajući interese studenata kako bi se što bolje usvojile nastavne jedinice. Neformalnim vidovima prikupljanja povratnih informacija o studijskom programu, nastavnici prilagođavaju način podučavanja i ispitivanja kako bi studenti bili motiviraniji i lakše usvajali znanja i vještine na nastavnom predmetu.

Posebno se uzimaju u obzir komentari i prijedlozi kako poboljšati realizaciju nastavnog predmeta, a samim time i studijskog programa, jer se svi prijedlozi razmatraju prilikom inoviranja silabusa nastavnih predmeta.

2.2.3.2 Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istaživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku

Predmetni nastavnici koriste metode koje su prilagođene sadržaju predmeta, te koje potiču studente na samostalno učenje, korištenje literaturom i razvijanje vlastite odgovornosti za savladavanje sadržaja, a uključuju, između ostalog, pisanje seminarskih radova, samostalan rad na praktičnim

zadacima, priprema prezentacija i drugih oblika samostalnih radova. Kao što je prethodno istaknuto, nastavnici i saradnici insistiraju na aktivnom uključivanju studenata u kontakt nastavu kroz diskusije i druge metode interaktivne nastave.

Studenti imaju konzultacije 5 sati tjedno, a imaju mogućnost konzultacija i putem e-maila.

2.2.3.3 Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa

Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa. Odredbama [Statuta Univerziteta u Tuzli](#) (član 209. i član 210.) definirani su uslovi i način polaganja ispita na fakultetima Univerziteta u Tuzli kao i organizacija i postupak polaganja ispita, način ocjenjivanja studenata i druga pitanja od značaja za polaganje ispita i ocjenjivanja. Također, način polaganja ispita i ocjenjivanje studenata je reguliran i [Pravilima o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata na Univerzitetu u Tuzli](#) i njihovim dopunama.

Provjere znanja studenata se realiziraju u skladu sa planom rada nastavnog predmeta u toku semestra i čine predispitne obaveze, a uspješnost studenata u realizaciji istih je izražena bodovima prema jasno izraženom sistemu bodovanja (član 107. [Zakona o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona](#)). Završni ispiti se organiziraju po završetku nastave i nakon ovjere semestra prema prethodno utvrđenom rasporedu, a zatim i popravni ispiti. Uspješnost studenata na završnom ispitu se također izražava u bodovima. Za svaki nastavni predmet, silabus propisuje način provjere znanja s tačno naznačenim kriterijima i metodama vrednovanja i ocjenjivanja. Silibusi su javno dostupni na web stranicama Filozofskog fakulteta i Univerziteta u Tuzli, a nastavnici upoznaju studente na početku semestra sa silabusom i načinom ispitivanja i ocjenjivanja.

2.2.3.4 Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje

Način polaganja ispita i ocjenjivanje studenata je regulirano Pravilima o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata na univerzitetu u Tuzli i njihovim dopunama. Studenti su upoznati sa svim procedurama za ocjenjivanje i žalbe. Upoznati su i s metodama ocjenjivanja pismenih radova, seminara, ispitnim rokovima koji se objavljuju do 15.10. na oglasnoj ploči Odsjeka i web stranici Filozofskog fakulteta.

2.2.3.5 Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo

Na II ciklusu studija studenti koji su položili sve ispite izrađuju završni magistarski rad, čijom odbranom završavaju studij. Prijava teme, izrada i ocjena završnog magistarskog rada detaljno su regulirane Pravilnikom o završenom magistarskom radu na II ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.

2.2.3.6 Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima

Prema Statutu Univerziteta u Tuzli i [Statutu Studentskog parlamenta Univerziteta u Tuzli](#), predstavnici

studenata su uključeni u rad sljedećih tijela: Vijeće studijskog odsjeka za Njemački jezik i književnost (po jedan predstavnik sa svakog ciklusa studija), Naučno-nastavno vijeća Filozofskog fakulteta (četiri predstavnika studenata) i Senat Univerziteta u Tuzli, a koja su nadležna za upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima i realizaciji nastavnog procesa. Jedan predstavnik studenata je, također, i član Odbora za upravljanje kvalitetom kojeg imenuje Senat na prijedlog dekana (član 116. Statuta Univerziteta u Tuzli).

2.2.3.7 Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere

U okviru svakog nastavnog predmeta na studijskom programu organiziraju se termini konsultacija što podrazumijeva komunikaciju između studenata i nastavnog osoblja koja nema za cilj isključivo savladavanje postavljenih zadataka u okviru nastavnog programa već i usmjeravanje studenata ka budućoj akademskoj i profesionalnoj karijeri.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Nastava, podučavanje, ispitivanje, mentoriranje pri izradi magistarskog rada i svi drugi oblici suradnje nastavnik-student su na visokoj razini. Nastavnici su kroz konzultacije dostupni studentima za razna pitanja pa i za savjetovanje o budućem razvoju karijere. Komisija ipak smatra da bi bilo jako korisno i trebalo bi što prije ustanoviti na razini Univerziteta karijerno savjetovalište koje bi se bavilo takvim pitanjima.

2.2.4 UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

2.2.4.1 Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima

Odsjek za njemački jezik i književnost i studijski program II ciklusa *Metodika nastave njemačkog jezika* dosljedno i transparentno provode unaprijed utvrđene i objavljene procedure koji obuhvaćaju sve faze studiranja, od prijema i upisa studenta preko praćenja napredovanja studenta kroz studij, te daje jednake uslove za sticanje znanja i kompetencija svim studentima. Kontinuirano se vrši prikupljanje podataka o uspješnosti studenata na ispitima. Analiza prolaznosti se vrši nakon svakog ispitnog roka, a razmatra je Vijeće studijskog programa te predlaže mjere poboljšanja prolaznosti.

2.2.4.2 Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumijeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju

Član 287. [Statuta Univerziteta u Tuzli](#) definira Postupak priznavanja diploma. [Pravilnikom o načinu i](#)

[postupku priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Tuzli](#) i [Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i postupku priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Tuzli](#) bliže se definira dokumentacija koju je potrebno predati, kriteriji za priznavanje, komisija za priznavanje i rokovi.

Do sada su imali nekoliko primjera za uspješno priznavanje ocjena, ETCS bodova etc. studenata koji su se vraćali sa razmjena sa europskih univerziteta te priznavanje ocjena, ECTS bodova etc. studenata koji su se prebacivali na Univerzitet u Tuzli sa drugih univerziteta u Bosni i Hercegovini te iz regiona.

2.2.4.3 Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili

Student koji je položio sve ispite na II ciklusu i odbranio završni magistarski rad, te uspješno izvršio sve obaveze utvrđene studijskim programom, Univerzitet u Tuzli izdaje diplomu. Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomi. [Obrazac Dodatka diplomi](#) dostupan je na web stranici Univerziteta. [Pravilnik o formi i grafičkim standardima diplome i dodatka diplomi o završenim ciklusima studija](#) definira formu diplome i grafičke standarde za izradu diplome i dodatka diplomi.

Prijava teme, izrada i ocjena završnog magistarskog rada su detaljno regulirani Pravilnikom o završenom magistarskom radu na II ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Za ovaj kriterij Komisija nema nikakve dodatne preporuke.

2.2.5 LJUDSKI POTENCIJALI

2.2.5.1 Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje

U skladu sa normama opterećenosti, za realizaciju studijskog programa na II ciklusu **Njemačka književnost** angažiran je dovoljan broj akademskog i neakademskog osoblja. Kako za indikatore kvaliteta studijskog programa potrebno je, pored broja akademskog osoblja, uzeti u obzir omjer student/osoblje i diplomirani student/osoblje (Tabela 13) i omjer student/administrativno osoblje (Tabela 14).

Za realizaciju nastavnog procesa edukacije magistra njemačkog jezika i književnosti postoji dovoljan broj nastavnog kadra u stalnom radnom odnosu. Predavanja na studijskom programu **Metodika nastave njemačkog jezika** izvode pretežno zaposleni nastavnici (bez angažiranja gostujućih nastavnika), dok vježbe uglavnom izvode spoljni saradnici.

2.2.5.2 Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje

akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje

Situacija oko rokova za napredovanje akademskog osoblja se redovito prati i analizira. Prema Statutu Univerziteta u Tuzli definirani su uslovi za izbor u zvanja sa svim relevantnim kriterijima. Napredovanje zaposlenog akademskog osoblja se vrši putem internog konkursa, a nastavnik ili suradnik dužan je šest mjeseci prije isteka izbora u zvanje podnijeti zahtjev Naučno-nastavnom vijeću za pokretanje procedure izbora, odnosno objavljivanja internog konkursa. Interni konkurs se objavljuje na web-stranici Univerziteta. Zapošljavanje akademskog osoblja i izbor u zvanje bez zasnivanja radnog odnosa se vrše putem javnog konkursa koji se objavljuje na web stranici i dnevnim novinama, postupak izbora i zapošljavanje se vrši prema procedurama utvrđenim navedenim članovima Statuta.

Akademsko osoblje zaposleno na Studijskom programu Njemački jezik i književnost je posvećeno naučno-istraživačkom radu, redovito učestvuje u domaćim i međunarodnim naučno-istraživačkim projekatima, te na međunarodnim i domaćim konferencijama na kojima prezentiraju radove. Radove objavljuju u međunarodnim i domaćim časopisima. Članovi su redakcija, recenzenti domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika.

2.2.5.3 Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje

Procedure za izbor i zasnivanja radnog odnosa, kao i promoviranje u više zvanje definirane su Zakonom o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona i Statutom Univerziteta u Tuzli. Članovi Statuta Univerziteta u Tuzli (od člana 236. do člana 256.) detaljno definiraju izbor akademskog osoblja. Članovi definiraju period izbora akademskog osoblja i način pokretanja procedura za izbor u više ili isto zvanje, uslove i kriterije za izbor akademskog osoblja u saradnička i naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja (uključujući definiranje relevantnosti radova, publikacija, pristupnog predavanja, neistovremenost postojanja više izbora u zvanje), način izbora u uže naučne oblasti i promjenu naučne oblasti u srodnu prilikom napredovanja, istek izbornog perioda, procedure objavljivanja internog i javnog konkursa, te procedure imenovanja komisije za sačinjavanje izvještaja, rokove i način sačinjavanja izvještaja, te kriterije bodovanja uslova za izbor u zvanje.

Nastavnici i saradnici Filozofskog fakulteta se biraju na uže naučne oblasti. Na Studijskom programu Njemački jezik i književnost nastavnici se biraju u jednu od dvije uže naučne oblasti: **Savremeni njemački jezik i Njemačka književnost**. U skladu s članom 248. Statuta akademsko osoblje na Univerzitetu ne može istovremeno posjedovati izbor u dva ili više različitih akademskih zvanja, ali nastavnicima izabranim u naučno-nastavno zvanje na jednoj užoj naučno-nastavnoj oblasti, na vlastiti zahtjev, će se omogućiti izbor u više zvanje na drugoj srodnoj užoj naučnoj oblasti ukoliko ispunjavaju uslove za izbor u više zvanje (Član 249. Statuta).

2.2.5.4 Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija

U sklopu studija II ciklusa **Metodika nastave njemačkog jezika** provedena su tri projekta, od kojih jedan još traje, a potpomognuti su grantovima Evropske komisije. Rezultat istih su objavljeni naučni radovi.

Univerzitet u Tuzli vrlo malo može finansijski doprinijeti profesionalnom usavršavanju nastavnika i

saradnika zbog nepostojanja vlastitih finansijskih sredstava.

2.2.5.5 Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na obukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja

Periodično se organiziraju obuke npr. obuka zaštite od požara, obuke iz oblasti stranih jezika i informacionih tehnologija koje omogućuju usavršavanje administrativnog i pomoćnog osoblja. Administrativno osoblje se dodatno obučava prilikom uvođenja novih informatičkih sistema za upravljanje informacijama, npr. informatički sistem za studentske službe. Administrativno osoblje ima mogućnost korištenja programa mobilnosti kao što su treninzi u sklopu projekata ERASMUS+, čiji se konkursi objavljuju redovno na Web stranici Univerziteta u Tuzli.

Ocjena ispunjenosti kriterija: ZNATNO ISPUNJEN

Preporuke Komisije stručnjaka:

Pozitivno je što su nastavnici Odsjeka njemačkog jezika toliko angažirani u naučno-istraživačkom radu i što sudjeluju u međunarodnim projektima koji im omogućavaju objavljivanje znanstvenih radova koji su im potrebni za napredovanje u struci, međutim Univerzitet u Tuzli mora naći načine kako finansijski doprinjeti profesionalnom usavršavanju svojih nastavnika.

Administrativno osoblje npr. iz referade ima redovitu obuku prilikom uvođenja novih informatičkih sistema za upravljanje, za ostale je to rjeđe. U IT-službi radi samo 5 ljudi na 6000 studenata i 200 nastavnika što je jako malo i previše su opterećeni. Potrebno je barem 12 ljudi u IT sektoru. U razgovoru s djelatnicima čuli smo da nailaze na nerazumijevanje te da već dulje vremena IT sektor bezuspješno traži sastanak s menadžmentom. Nisu zadovoljni plaćanjem potrebnih edukacija za službenike u službi za ekonomske poslove. Nema ni finansijske motivacije za to ako su magistri ili doktori nauka. ne primaju nikakve nagrade za deset, dvadeset godina staža. Smatramo da bi bilo korektno nagraditi i administrativno osoblje o čemu svakako treba voditi računa menadžment Univerziteta u Tuzli uz mehanizme koji mu stoje na raspolaganju.

2.2.6 RESURSI I FINANSIRANJE

2.2.6.1 Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima

Fizički resursi kojima raspolaže Odsjek za njemački jezik i književnost su u skladu sa preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona. Univerzitet u Tuzli je visokoškolska ustanova koja je organizaciono integrirana, tako da prostori pojedinačnih organizacionih jedinica – fakulteta stoje na raspolaganju za realizaciju svih studijskih programa.

Studij njemačkog jezika i književnosti (I i II ciklus) raspolaže s prostorima na fakultetu i van njega koje koriste za svoje potrebe u nastavi. Imaju 3 kabineta (008, 10A i 041/1) i 2 učionice (010 i 105). Fakultetska biblioteka i čitaonica su opremljene računarima koje studenti koriste za samostalan rad.

2.2.6.2 Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta

U nastavnom procesu koristi se pametna ploča koju je Odsjek dobio od Goethe-Instituta iz Sarajeva, kao i računari koji su uvezani s pametnom pločom. Za potrebe nastavnog procesa nastoji se iskoristiti postojeća infrastruktura da bi se izvodila nastava kroz savremena nastavno-naučna sredstva i metode. U svojim kabinetima i fakultetskim prostorijama osoblje Odsjeka raspolaže s dva desktop računara, jednim laptop računarom, dva printera te jednim printerom/skenerom/kopiraparatom, koji se koriste za potrebe nastavnog procesa i istraživanja. Veći dio ove opreme akademsko osoblje je osiguralo kroz naučno-istraživačke i razvojne projekte, dok je mali dio nabavljen od strane institucije. Odsjek za njemački jezik i književnost raspolaže s jednim aparatom za fotokopiranje većeg kapaciteta (na nivou fakulteta), te četiri ugrađena video projektora u učionicama.

Studenti koriste literaturu iz biblioteke Filozofskog fakulteta u sklopu koje se nalazi i čitaonica. Fakultetska biblioteka raspolaže sa **843 naslova** iz oblasti njemačkog jezika i književnosti (knjige, monografije, rječnici, antologije, zbornici radova, časopisi, itd). Preko 500 knjiga se nalazi u kabinetima profesora i stoji na raspolaganju osoblju i studentima za potrebe naučno-istraživačkog rada. Većinu literature čini obavezna udžbenička literatura na njemačkom jeziku koja je studentima neophodna za spremanje ispita iz pojedinih predmeta, a manji broj naslova je na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Odsjek za njemački jezik i književnost ima dugogodišnju saradnju s Austrijskom bibliotekom u Bosni i Hercegovini, koja djeluje u sklopu Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“. Na osnovu sporazuma o saradnji s Bibliotekom i Austrijskom bibliotekom, studentsko i nastavno osoblje ima pristup brojnim naslovima, udžbenicima, monografijama, književnim i lingvističkim djelima, kao i raznim bazama kojima raspolaže Austrijska biblioteka, a u slučaju potrebe ustupljuje nastavnicima i saradnicima svoje prostorije za održavanje jednog dijela nastave.

2.2.6.3 Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka

Čitaonički prostor raspolaže sa četiri desktop računara sa pristupom internetu preko kojih se može ostvariti pristup samo besplatnim informatičkim bazama, prvenstveno katalogima CEEOL, COBISS, ROI,

SCINDEX, Hrčak, itd. Odsjek za njemački jezik i književnost ima dugogodišnju saradnju s Austrijskom bibliotekom u Bosni i Hercegovini, koja djeluje u sklopu Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“ čije resurse studenti oba ciklusa redovito koriste i koji im omogućuje uspješnije studiranje.

2.2.6.4 Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost

Univerzitet u Tuzli ima Strategiju razvoja Univerziteta u Tuzli za period 2021-2027. godina koja za cilj ima osiguravanje adekvatnih resursa za učenje i podršku studentima kao i unaprjeđenje nastavnog procesa. Ulaganja u fizičke resurse i opremu se planiraju na nivou Univerziteta. Filozofski fakultet dostavlja potrebe za ulaganja jednom godišnje u skladu s procedurama, a prijedlog se sačinjava na osnovu trenutnog stanja fizičkih resursa i opreme i prioriteta za ulaganje. Na osnovu prijedloga, nadležne službe Univerziteta donose odluke o ulaganjima, a ono što je prioritetno Filozofskom fakultetu ne bude uvijek prioritetno Univerzitetu, te su ulaganja u sam Filozofski fakultet rijetka i mala. Postoji mnogo aspekata fizičkih resursa i opreme za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost koje bi trebalo unaprijediti, obnoviti ili nabaviti, ali zbog nedovoljno raspoloživih finansijskih sredstava to nije moguće.

2.2.6.5 Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa

Odsjek za njemački jezik i književnost ima dugogodišnju saradnju s Austrijskom bibliotekom u Bosni i Hercegovini, koja djeluje u sklopu Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“. Na osnovu sporazuma o saradnji s Bibliotekom i Austrijskom bibliotekom, studentsko i nastavno osoblje ima pristup brojnim naslovima, udžbenicima, monografijama, književnim i lingvističkim djelima, kao i raznim bazama kojima raspolaže Austrijska biblioteka, a u slučaju potrebe ustupa nastavnicima i saradnicima svoje prostorije za održavanje jednog dijela nastave.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Unatoč tome što se nastavnici i studenti snalaze na razne načine koristeći svoje privatne računare i laptope, potrebno je znatno ojačati informatičku opremu na studiju Njemačkog jezika i književnosti (pa tako i drugih studija u zgradi Filozofskog fakulteta).

2.2.7 UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA O STUDIJSKIM PROGRAMIMA

2.2.7.1 Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa

Centar za osiguranje kvaliteta i internu evaluaciju redovito prikuplja i obrađuje informacije koje dobije nakon svakog ispitnog roka. Analizu prolaznosti razmatra i Vijeće studijskog odsjeka, detektira probleme na osnovu prolaznosti i predlaže mjere za poboljšanje. Naučno-nastavno vijeće Filozofskog

fakulteta razmatra izvještaj o analizi prolaznosti te isti prosljeđuje na razmatranje Senatu Univerziteta u Tuzli.

Prilikom napuštanja nezavršenog studija, studenti ispunjavaju anonimnu anketu u Studentskoj službi Filozofskog fakulteta u kojoj, između ostalog, daju i razloge napuštanja studija. Menadžment Fakulteta periodično analizira ove ankete. Ukoliko je navedeni razlog napuštanja vezan za strukturu i sadržaj studijskog programa ili određeni predmet, daje upute Vijeću studijskog odsjeka da razmotri navedene razloge i uzme ih u obzir pri inoviranju studijskog programa i silabusa.

Odsjek za njemački jezik i književnost prati i zapošljivost bivših studenata. Kroz mrežu neformalnih kontakata s bivšim studentima (kontaktima na seminarima koje organiziraju strukovna udruženja ili Odsjek, kontaktima preko Pedagoškog zavoda, otvorenim predavanjima, ali i ličnim kontaktima sa studentima koji rade u zemlji ili inostranstvu, kao i kontaktima s poslodavcima), Odsjek za njemački jezik i književnost ima vrlo jasnu sliku o zapošljivosti svojih studenata u zemlji i inostranstvu.

Redovno se vrši prikupljanje i analiziranje podataka o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra.

2.2.7.2 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata

Menadžment Filozofskog fakulteta i uposlenici Odsjeka za njemački jezik i književnost u saradnji sa Studentskom službom Fakulteta prate brojno stanje studenata, kao i brojno stanje nastavnika, njihovo zvanje, te odnos uposlenika i vanjskih saradnika. Pored ovog, e-PIK je informacijski sistem na nivou Univerziteta koji prati naučno-istraživački rad nastavnika i saradnika, referentnost, objavljene radove i slične podatke.

Služba za pravne, kadrovske i opće poslove Univerziteta u Tuzli redovno prikuplja i analizira podatke za svaku akademsku godinu o broju, starosnoj strukturi i spolu akademskog osoblja. Služba sačinjava statistički izvještaj o nastavnom i nenastavnom osoblju u visokoškolskoj ustanovi i isti dostavlja Federalnom zavodu za statistiku. Kadrovska služba se koristi svojom bazom podataka. Ovi podaci se unose i u jedinstvene obrasce Centra za osiguranje kvaliteta i internu evaluaciju Univerziteta u Tuzli.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Za kriterij 7 (Upravljanje informacijama o studijskom programu) navedeno je da je detaljno opisano **u opisu Kriterija 7 studijskog programa - Metodika nastave njemačkog jezika**, što nije slučaj.

U opisu studijskog programa Metodika nastave njemačkog jezika navedeno je da je ovaj kriterij detaljno u opisu **Studijskog programa Njemački jezik i književnost**, što također nije slučaj.

Gore opisano je preuzeto iz I ciklusa studija **Njemačkog jezika i književnosti** (jer se vjerojatno na to mislilo). Bilo bi dobro da se ove informacije nadodaju i u dijelove PP za II ciklus Njemačkog jezika i književnosti (oba smjera) kako bi bili potpuni.

2.2.8 INFORMISANJE JAVNOSTI O STUDIJSKIM PROGRAMIMA

2.2.8.1 Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku

Univerzitet u Tuzli objektivno i pravovremeno informira javnost ažuriranim informacijama o odobrenim studijskim programima putem svoje web stranice <http://unitz.ba/> i medija. Također, Filozofski fakultet informira javnost o svim bitnim aspektima svog djelovanja putem web stranice, promotivnih materijala i medija. Web stranica Filozofskog fakulteta je dostupna na web adresi <http://www.ff.untz.ba/>. Sve informacije o studijskim programima, kao i silabusu za sve predmete II. ciklusa studija Njemačka književnost dostupni su na Web stranicama Univerziteta i Fakulteta.

Uspješno se organiziraju naučno-popularna predavanja za građanstvo pod nazivom Srijeda na Filozofskom u kojem sudjeluju i nastavnici s Odsjeka za njemački jezik i književnost. Kroz aktivnu suradnju s lokalnim medijskim kućama RTV TK, RTV 7, RTV Slon i BHT, BH radio 1 itd. javnost je upoznata sa najvažnijim aspektima rada ustanove, kao i svim ostalim pitanjima koja su od važnosti za zajednicu.

Studenti II ciklusa povremeno izlažu studentima I ciklusa svoje seminarske i završne magistarske radove te na taj način promoviraju II ciklus studija Njemačka književnost.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *POTPUNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Unatoč tome što nema institucionalne podrške za promoviranje studijskih programa, nastavnici i studenti uspješno promoviraju studij Njemačkog jezika i književnosti u široj društvenoj zajednici. Aktivnosti Odsjeka promoviraju se znatno i preko društvenih mreža koje predstavljaju brz i efikasan način informiranja.

Web stranicu i društvene mreže administriraju dekanica i prodekani, međutim efikasnije bi bilo kada bi na fakultetu postojala osoba/služba koja bi se time bavila. Odsjek za njemački jezik može pokrenuti inicijativu za imenovanje osobe ili osnivanje službe koja bi se bavila dodatnom promocijom Filozofskog fakulteta.

2.2.9 KONTINUIRANO PRAĆENJE, PERIODIČNA EVALUACIJA I REVIZIJA PROGRAMA

2.2.9.1 Procedure za periodičnu evaluaciju, unaprjeđenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana

Uspostavljanjem Odbora za upravljanje kvalitetom na nivou fakulteta provode se definirane procedure za evaluaciju studijskih programa kao i unaprjeđenje studijskih programa. Evaluacija, kao i preduzimanje mjera i aktivnosti za unaprjeđenje studijskog programa je zadatak Vijeća studijskog odsjeka Njemački jezik i književnost, Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta i njegovog menadžmenta, odnosno cjelokupnog nastavnog osoblja, budući da bez aktivnog učešća svih nastavnika i saradnika nije moguće pratiti i osmisliti kvalitetne promjene studijskog programa niti ih djelotvorno provesti u praksi.

U postupku praćenja realizacije studijskih programa, evaluacije i unaprjeđenja uzimaju se u obzir različite informacije i pokazatelji, te se poduzimaju određene mjere. Prati se realizacija pojedinačnih predmeta na studijskom programu, odnosno uspješnost realizacije ishoda učenja, te se od strane predmetnog nastavnika predlažu poboljšanja kvaliteta nastavnog procesa. Prilikom praćenja realizacije studijskih programa, evaluacije i unaprjeđenja uzimaju se u obzir i drugi indikatori poput broja prijavljenih za upis u odnosu na broj raspoloživih mjesta, broj diplomiranih studenata itd.

2.2.9.2 Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog

Kao što je prethodno navedeno, studijski programi se redefinišu u pravilu svake četiri godine, a posljednje izmjene su izvršene u cilju postizanja kompatibilnosti sa sličnim programima na respektabilnim univerzitetima u okruženju i ponudom novih relevantnijih sadržaja, ali i u skladu sa fizičkim i ljudskim resursima. Prilikom izmjena studijskih programa Vijeće studijskog odsjeka za njemački jezik i književnost predlaže izmjene nastavnog plana i programa na osnovu povratnih informacija dobivenih od studenata i informacija nastavnika u vezi s izvođenjem nastave, ali i na osnovu prakse drugih akreditiranih srodnih studijskih programa u zemlji i regionu. Temeljem takvih informacija, pristupilo se kreiranju programa II ciklusa *Njemačka književnost* koji je u primjeni od akademske 2016/17. godine.

2.2.9.3 Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje diplomirani studenata i sl

Univerzitet u Tuzli ima akcioni plan internacionalizacije predstavljen u Strategiji internacionalizacije Univerziteta u Tuzli, a ono što je relevantno za studijski program Njemačka književnost je internacionalizacija nauke i internacionalizacija nastave. Kao što je već spomenuto, nastava na studijskom programu se izvodi na njemačkom jeziku što stvara pretpostavke za odlazak domaćih i dolazak stranih studenata i akademskog osoblja preko programa mobilnosti. Što se tiče internacionalizacije nauke, članovi Odsjeka za njemački jezik i književnost aktivno učestvuju u međunarodnim projektima i objavljuju radove većinom na njemačkom jeziku, a što se vidi iz njihovih biografija.

Jedan vid realizacije međunarodne i međuuniverzitetske saradnje je putem dogovorenih i potpisanih međuuniverzitetskih bilateralnih sporazuma, međunarodnih naučnih i stručnih projekata Evropske komisije, kroz saradnju fakulteta, kao i putem međunarodnih aktivnosti studentskih udruženja. Univerzitet u Tuzli je član Dunavske rektorske konferencije, Alpe Adria Konferencije, Međunarodne asocijacije Univerziteta Dubrovnik, EUA-e, URASCHE-e, čime se ostvaruju pretpostavke za aktivno sudjelovanje na međunarodnim skupovima vezanim za uključivanje Univerziteta u evropska kretanja.

Univerzitet u Tuzli je član Dunavske rektorske konferencije, Alpe Adria Konferencije, Međunarodne asocijacije Univerziteta Dubrovnik, EUA-e, URASCHE-e, čime se ostvaruju pretpostavke za aktivno sudjelovanje na međunarodnim skupovima vezanim za uključivanje Univerziteta u evropska kretanja.

Ured za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu vodi evidenciju o stranim studentima i nastavnicima, kao i studentima i nastavnicima Univerziteta u Tuzli koji učestvuju u programima mobilnosti na drugim univerzitetima. Podatke za Filozofski fakultet, odnosno Odsjek za njemački jezik i književnost, također vodi Ured na nivou Univerziteta. Ured posjeduje evidenciju o broju dolaznih i odlaznih studenata u programima aktivnosti, postignutim akademskim rezultatima za svakog pojedinačnog studenta u vidu prepisa ocjena, predmete koje su slušali u vidu ugovora o učenju, te sve ostale relevantne podatke poput potvrda o uspješno završenoj mobilnosti i sl.

Podatke o zapošljavanju diplomiranih studenta Univerzitet periodično dobiva od Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona i koristi ih pri izradi upisne politike, kao i u druge svrhe.

2.2.9.4 Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata

Na Univerzitetu u Tuzli jednom godišnje se vrši revizija efikasnosti korištenja materijalno-tehničkih resursa, njihove dostupnosti i adekvatnosti u cilju podrške nastavnom procesu, te se sačinjavaju planovi investiranja u resurse u cilju unapređenja efikasnosti rada.

Ne postoji formalni način anketiranja akademskog i administrativnog osoblja o studijskom programu, te nastavnom procesu, stepenu realizacije ishoda učenja i njihove relevantnosti za tržište rada.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Potrebno je formalizirati prikupljanje informacija od svih zainteresiranih strana, s konkretnim pitanjima fokusiranim na određene aspekte studijskog programa kako bi se povratne informacije redovito implementirale u unaprjeđenje istog.

2.2.10 MOBILNOST AKADEMSKOG OSOBLJA I STUDENATA

2.2.10.1 Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva

Kroz programe razmjene akademskog osoblja i studenata, a u okviru međunarodnih projekata (ERASMUS+, CEEPUS, Mevlana, Fulbright i dr.), studenti i nastavnici imaju mogućnost učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva. Studenti i nastavno osoblje su o svakom otvorenom pozivu za mobilnost informirani putem web stranica Univerziteta i Filozofskog fakulteta, a studente se dodatno poziva da se prijave putem fakultetskih društvenih mreža. Odsjek za njemački jezik i književnost je nekoliko puta organizirao radionice za svoje studente na kojima su studenti koji su boravili na drugim univerzitetima u sklopu programa razmjene držali kratke prezentacije studentima zainteresiranim za mobilnost, te ih predstavljanjem svojih iskustava i praktičnim savjetima poticali da se prijave na programe mobilnosti.

Akademsko osoblje je u periodu od 2003. godine do danas aktivno učestvovalo u različitim međunarodnim projektima i programima mobilnosti. Nastavnici sa Odsjeka za njemački jezik i književnost od 2017/18. godine učestvovali su u raznim programima međuinstitucionalne akademske razmjene. Studenti Univerziteta, odnosno studenti drugih univerziteta, kroz različite programe i mreže studentske razmjene imaju pravo da provedu jedan semestar ili studijsku godinu na Univerzitetu (student drugog univerziteta), odnosno na drugom univerzitetu u zemlji ili inostranstvu (student Univerziteta). Veliki nedostatak je ipak to što nije bilo prilike za realiziranje programa mobilnosti studenata II ciklusa studija Njemačkog jezika i književnosti.

2.2.10.2 Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni

Osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata, akademskog i administrativnog osoblja na Univerzitetu u Tuzli, vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovne isprave, prava i obaveze studenata, akademskog i administrativnog osoblja, uloga ECTS koordinatora na fakultetima, Odbora

ECTS koordinatora, kao i pitanja vezana za provedbu programa mobilnosti uređena su Pravilnikom o međunarodnoj suradnji.

2.2.10.3 Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje

Ured za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu vodi posebnu evidenciju o mobilnosti akademskog osoblja i studenata i dostavlja Senatu godišnji izvještaj o istom koji uključuje i rezultate SWOT analize.

Na nivou Univerziteta u Tuzli ne postoji poseban budžet za međunarodnu saradnju, te je mali broj obuka za osoblje za vođenje i učestvovanje u projektima.

Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti uređuju se osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata, akademskog i administrativnog osoblja na Univerzitetu u Tuzli, vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovne isprave, prava i obaveze studenata, akademskog i administrativnog osoblja.

Ured za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu ima dugogodišnje iskustvo u oblasti međunarodne saradnje i preko 100 potpisanih bilateralnih sporazuma. Univerzitet u Tuzli ostvaruje veliki broj mobilnosti studenata i osoblja preko brojnih programa međunarodne razmjene, te je vidljiv porast broja studenata i nastavnika koji borave na brojnim univerzitetima.

Ocjena ispunjenosti kriterija: *ZNATNO ISPUNJEN*

Preporuke Komisije stručnjaka:

Iako postoji dosta dobra mogućnost za sudjelovanje na međunarodnim razmjenama i dolaznim i odlaznim broj studenata i nastavnika koji su ih koristili je skroman. Posebno rijetko ih koriste studenti drugog ciklusa te ih nastavnici na studiju trebaju motivirati za prijave kroz različite programe koji im stoje na raspolaganju. Doduše jako je pohvalno što je Odsjek za njemački jezik i književnost je nekoliko puta organizirao radionice za svoje studente na kojima su studenti koji su boravili na drugim univerzitetima u sklopu programa razmjene držali kratke prezentacije studentima zainteresiranim za mobilnost, te ih predstavljanjem svojih iskustava i praktičnim savjetima poticali da se prijave na programe mobilnosti. Ovu praksu treba redovito održavati pa će i rezultati odlazne mobilnosti studenata na II ciklusu Odsjeka njemačkog jezika biti bolji. Pozitivno je što se ističe spremnost za prihvatanje studenata i osoblja sa univerziteta iz inostranstva.

Ured za međunarodnu suradnju na razini Univerziteta ima premali broj djelatnika (prorektor, stručni saradnik i prevoditelj). Korisno bi bilo da na Filozofskom postoji osoba koja bi bila studentima na raspolaganju za pitanja mobilnosti s obzirom na postojanje jezičnih studija na fakultetu i potrebe studenata da provedu neko vrijeme u zemlji u kojoj se govori jezik koji studiraju. Nedostatak je i to što na nivou Univerziteta u Tuzli ne postoji poseban budžet za međunarodnu suradnju pa se to može dati kao ozbiljna preporuka menadžmentu UNTZ da isti hitno oformi.

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

Prema analizi dostavljenog materijala studijskog programa „Njemačka književnost“ na II. ciklusu studija na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli te posjete akreditacijskog tima u vremenu od 05.-07.12.2023. godine u sastavu prof. dr. *Ružica Zeljko-Zubac*, predstavica akademske zajednice BiH, predsjednica Komisije stručnjaka; *Alma Hadžiselimović*, predstavica pravde i prakse, članica

Komisije stručnjaka; *Vesna Kosmajac*, predstavnik studenata, članica Komisije stručnjaka; prof. dr. *Emina Berbić Kolar*, predstavnik međunarodnih stručnjaka, članica Komisije stručnjaka kada su održani susreti sa ciljnim grupama - Menadžmentom visokoškolske ustanove i organizacione jedinice kojoj pripada studijski program (rektor, dekan, generalni sekretar), sa akademskim osobljem studijskog programa, sa predstavnicima studenata studijskog programa za Njemački jezik i književnost kao i sa administracijom (pravni i finansijski sektor), sa djelatnicima iz studentske službe i internacionalnog ureda, sa IT djelatnicima i administrativno-tehničkim osobljem organizacione jedinice Filozofskog fakulteta i nakon obilaska prostorija koje studijski program na *II ciklusu - Njemačka književnosti* koristi za svoj rad, akreditacijski tim, tj. Komisija za akreditaciju programa je došla do zaključka da je broj ECTS bodova za pojedine kolegije previsok ta da ih je potrebno dovesti u realne okvire prema broju sati, opterećenosti te drugim obvezama na kolegiju. Tim za samoevaluaciju klastera studijskog programa Njemački jezik i književnost - II ciklus je preporuku primio na znanje s namjerom da ispravi sve što je potrebno.

Pokazatelji za kreiranje Studijskog programa jasno su definirani aktima, a pri izradi samoevaluacije se poštuju kriteriji koje propisuje Agencija. Studijski program je usklađen sa programima drugih univerziteta u okruženju, ali i evropskim standardima. Predstavnici studenata su u svim upravljačkim tijelima od samog studija Njemačkog jezika i književnosti, preko Nastavničko-naučnog vijeća, Odbora za upravljanje kvalitete do Senata. Studentske ankete se provode dva puta u akademskoj godini i na njima sudjeluje jedan broj studenata njemačkog jezika iako nisu obvezne. Potrebno je motivirati što veći broj studenata da sudjeluju u studentskim anketama.

Kao pozitivne strane se mogu istaknuti dobra komunikacija studenata i nastavnika na studiju (upoznavanje sa silabusima kolegija na početku semestra, 5 sati konzultacija sedmično, komunikacija e-mailom, brza objava rezultata ispita, sve informacije dostupne na WEB-stranici). U biblioteci imaju dosta udžbenika i materijala potrebnih za nastavu što se donekle zadovoljava i korištenjem Univerzitetske i narodne biblioteke „Derviš Sušić“, a od velikog značaja je i korištenje Austrijske biblioteke u kojoj studenti mogu pronaći literaturu za potrebe studijskog programa.

Unatoč izvrsnoj suradnji studenata i njihovih nastavnika koji ih usmjeravaju i savjetuju oko karijere i za ovaj program se predlaže osnivanje „Centra za karijeru“ na razini Univerziteta što bi svim studentima bilo od velike koristi pri savjetovanju što i kako kada završe studij.

Program ***Njemački jezik i književnost – II ciklus*** - je po većem broju kriterija (6) ocjenjen sa „*znatno ispunjen*“ i manjim brojem (4) „*potpuno ispunjen*“ .

Komisija jednoglasno utvrđuje da je ispunjenost potrebnih kriterija dostatna za uspješno izvođenje programa te predlaže akreditaciju istog.

Članovi komisije stručnjaka:

R. Zeljko - Zubac

Prof.dr. Ružica Zeljko-Zubac, Predstavnik akademske zajednice BiH, predsjednik Komisije stručnjaka

Alma Hadžiselimović

Alma Hadžiselimović, Predstavnik pravde i prakse, član Komisije stručnjaka

Vkosmajac

Vesna Kosmajac, Predstavnik studenata, član Komisije stručnjaka

Emina Berbić Kolar

Prof. dr. Emina Berbić Kolar, Predstavnik međunarodnih stručnjaka, član Komisije stručnjaka

4. Prilozi

Obrazac za ocjenjivanje ispunjenosti kriterijuma

